

Lackner László

NÉGYLÁBÚ PULYKA

Színpadi játék két részben, nyolc jelenetben

Szereplők:

Kovács
Kovácsné
Kovácslánya
Kovácsfiú
Kovácsfiúné
Nagyapa
Albérló
Tanácsnok és Adóellenőr
Közös képviselő
Felmérő
Rendőr
Postás
Úttörő és Cserkész
2-2 Úttörő, Cserkész

(Hatvanöt négyzetméteres OTP-társasház: nappali, konyha, fürdőszoba és WC. Mindez egy színpadképben, kiterítve, a két kishobóknak csak a csukott ajtajai látszanak. A fürdőkádát egy függöny takarja el. Egybefüggő térről van szó, az egyes helyiségeket az odarendelt bútorok jelzik. A színpad egyik oldalán, „Tovariszi Konyec!” plakát, a másik oldalán Che Guevara poszter. Abban a lakásrészben felerősödik a fény, ahol a történet éppen folytatódik)

I. RÉSZ

1. JELENET

(Tanácsnok, Kovács és Kovácsné ülnek a szűkös konyhában, az asztal körül)

TANÁCSNOK *(Elnyűtt, hivatalnok ruhában)* Elvtárs... Ő-ő tisztelt jelenlévők! Olybá hiszem, hogy tudatosult önökben felmérésünk lényege. *(megvárja amíg bólintanak)* Tehát akkor foganatosítsuk az eljárást. Ki a családfeje? *(körbe néz)*

KOVÁCS *(a feleségére bökk)* Mondd csak Rózsám, mondd csak.

KOVÁCSNÉ *(rendreutasítóan súgja)* Ne izélj itt nekem. Te vagy a családfeje!

KOVÁCS Én, akkor én.

TANÁCSNOK Állj! A válaszokat szíveskedjék kérem alaposabban megfontolás tárgyává tenni. Ha valami azonnal nem jut az eszébe, akkor tessék nyugodtan elmélázni. *(Egy papírlapot összegyűr és a háta mögé dobja. Az asszony rosszállóan követi szemével a hulló papírt)* Tehát, neve?

KOVÁCS Kovács...

TANÁCSNOK Állj! Nem, nem. Tilos azonnal válaszolni. Az imént mondtam, hogy tessék alaposan megfontolni. Nem tudok én kérem fél percenként lerontani egy-egy új nyomtatványlapot.

KOVÁCS *(kivár, aztán bizonytalanul)* Kovács... *(ránéz a feleségére)*

KOVÁCSNÉ *(fejbólogatással noszogatja)*

KOVÁCS Béla.

TANÁCSNOK *(jegyzetel)* Személyi száma?

KOVÁCS Egy...harmincöt...tizenegy...

KOVÁCSNÉ ...ezerkilencszáz-ötvenhat

TANÁCSNOK Na, nem is rossz. Ötvenhat...Neme?

KOVÁCS Micsodám?

TANÁCSNOK A ne-me?

KOVÁCS De hiszen látja, nem? Meg ha Bélának hívnak, a személyi számom pedig eggyessel kezdődik...

TANÁCSNOK Kérem! Mérlegelésre és főleg vitavezetésre nincsen megbízatásom. Egyértelmű választ kérek a statisztikai alanytól. Tehát?

KOVÁCS *(zavartan néz az asszonyra)*

KOVÁCSNÉ Férfi.

TANÁCSNOK Ennyi huza-vona után munkaköri kötelezettségem megkérdezni, hogy biz-tos?

KOVÁCSNÉ *(keményen)* Biztos.

TANÁCSNOK Asszonyom, Önt nem fogadhatom el hiteles válaszolóknak, egyrészt mert nem felkért, hivatalos szakértő, másrészt nyilvánvalóan nem pártatlan. De ha Kovács elv...úr határozottan kijelenti, akkor azt méltányolom. Tehát?

KOVÁCS *(zavartan a feleségére néz)*

KOVÁCSNÉ *(fejfel megbíztatja)*

KOVÁCS I-igen. Férfi vagyok.

TANÁCSNOK Szóval férfi. Nekünk rettenetesen résen kell lennünk, higgyék el. Foglalkozása?

KOVÁCS Technikus.

TANÁCSNOK Milyen?

KOVÁCSNÉ Szerelőipari.

TANÁCSNOK Ön szerint is, Kovács úr?

KOVÁCS Gépipari.

TANÁCSNOK Így mindjárt más. *(Kovácsnéhoz fordul)* Ne tessék kérem közbe kotyogni, és főleg ne marhaságot. Megzavar...Gyerek?

KOVÁCS Kettő. Egy fiú, meg egy lánygyerek.

TANÁCSNOK További eltartott?

KOVÁCS Velünk él a nagyapa, meg szegény nagymama is. Az utóbbi már csak urnában.

TANÁCSNOK Urnában?

KOVÁCSNÉ Elhamvasztottuk, eltemettetni már nem tudtuk.

TANÁCSNOK Állj! Sírhelyek kiutalása nem hozzám tartozik, ha erre céloz. *(Összegyűr egy lapot és elhajítja)*. Kiténtetés van?

KOVÁCS Hát, kaptam kiváló véradói, élenjáró KISZ-vezetői, meg huszonöt éves szakszervezeti emléklapot.

TANÁCSNOK Nem holmi nyilvántartó kartonok érdekelnek, hanem a ki-tün-te-té-sek.

KOVÁCS Nincs.

KOVÁCSNÉ A nagypapa öröskatona volt.

TANÁCSNOK Öröskatona? Az már nem jó kérem.

KOVÁCSNÉ Partizán is volt, harcolt a németek ellen.

TANÁCSNOK Az sem számít. Ezek mind lefutottak... De egy jó kis ötvenhatos múlt...

KOVÁCSNÉ Az is van. A mi papánk mindenhol ott volt.

TANÁCSNOK Forradalmár, vagy pufajkás?

KOVÁCSNÉ Hát melyik a jobb?

TANÁCSNOK Momentán a forradalmár.

KOVÁCSNÉ Beírhatja, megoldjuk.

TANÁCSNOK E-egen.(*jegyvez*) És a papírok?

KOVÁCSNÉ Ha meglesz a lakás, mutatjuk a papírokat is.

ALBÉRLŐ (*Bejön, szó nélkül elvonul mögöttük, be-megy a fürdőszobába és belép a kádfüggöny mögé.*)

TANÁCSNOK Be kell hozniok a hivatalba.

KOVÁCSNÉ A nagypapát?

TANÁCSNOK Nem. A papírokat...Szeretője van?

KOVÁCSNÉ A nagypapának?

TANÁCSNOK A férjét kérdeztem.

KOVÁCS (*Kérdőn néz a feleségére, az asszony nógatja, hogy válaszoljon*) Van.

KOVÁCSNÉ Mit beszélsz? Meghibbantál?

KOVÁCS Nincs.

TANÁCSNOK Asszonyom! Én így nem tudok dolgozni. Ne tessék befolyásolni az alanyt. Szóval nincs. Önök nyilván csodálkoznak, hogy ilyen és ehhez hasonló információkra miért van szükségünk. Nézze Kovács úr, ha Ön rendelkezik egy szeretővel akkor 12 % az esélye annak, hogy miatta elhagyja a feleségét, a gyerekeit és új családot alapít. A feleség marad ugye a jelenlegi helyen, de ön és a tisztelt új felesége egy másik lakást igényel.

KOVÁCSNÉ Felhőborító, hogy milyen tippeket ad a férjemnek.

TANÁCSNOK (*leinti*) Pillanat! A következő évek lakásigényének tisztázására pontos adatokra van szükségünk. Persze erre ön (*bök Kovácsra*) mondhatja azt, hogy a szeretőjének van lakása.

KOVÁCS Úgy van.

KOVÁCSNÉ Mi van úgy, Béla?

TANÁCSNOK Pillanat! A számítógépes rendszerünk ezt is kiszűri, csak egy a fontos, a statisztikai személy ne hazudjon. Jelenleg a többedszer házassuló nők nyolcvan százalékanak van saját lakása. Ez, és az előbbi eredője határozza meg a tennivalóinkat. Természetesen a megbízható trendek pontos kiszámításához még további adatokra van szükségünk, például arra, hogy Ön nem-zöképes egyén-e, már ugye potenciális és ivarsejtállomány értelemben?

KOVÁCS (*A feleségére néz, széttárja a karját*)

KOVÁCSNÉ Mit kelepelsz? Nem te vagy a gyerekeink apja?

TANÁCSNOK Kivételesen elfogadom az indirekt választ. Na kérem, hetente hányszor él nemi életet?

KOVÁCS Ötször, hatszor.

KOVÁCSNÉ (*felugrik*) Hányszor?

KOVÁCS Jól van, jól van kétszer.

TANÁCSNOK Látják, hogy a kérdések roppant logikusak, arra vagyunk kíváncsiak, hogy Kovács úrnak lesz-e a jövőben nagyobb lakásra csereigénye. Még egy utolsó kérdés. Párttag Ön?

KOVÁCS Nem.

KOVÁCSNÉ De ha kell belépünk. Ahova mondja.

KOVÁCS Ha kell be.

TANÁCSNOK Most látom csak, hogy ez egy idejét múlt kérdés, úgyhogy hagyjuk.(*Befejezi az írást*) Így ni, a többi rajta van a benyújtott igénylőlapon. Végeztünk is. (*feláll*).

KOVÁCSNÉ És tessék mondani, mikor kapnak a fiamék lakást?

TANÁCSNOK A fiáék? Hát nem Önök az igénylők?

KOVÁCSNÉ Nem.

TANÁCSNOK Na tessék, már megint feleslegesen dolgoztattak. (*Összegyűri a papírokat és a háta mögé dobja*). Kiszállok az ügyfélhez, hogy segítsek és naná, hogy nincs itthon. Egyéb hozzátartozókat kell üresjáratban végighallgatnom, és... Majd jöjjön be a fiuk hozzám a hivatalba.

KOVÁCSNÉ Be fog menni. Tessék csak megnyugodni. Azt legyen szíves megmondani mégis mire számíthatunk.

TANÁCSNOK Nézzék, három éve nem épültek kiutalható lakások. A következő négy évre sincs egyetlen egy sem tervbe véve. Ezért az építési osztályt tessék elmarasztalni, az ő asztaluk.

KOVÁCS Akkor meg mi a fenének kell beküldeni a lakásigényléseket?

TANÁCSNOK Uram nem kell, le-het.

KOVÁCSNÉ És miért csinálják ezeket az bonyolult felméréseket, ha semmi értelme?

KOVÁCS Úgy is van, minek?

TANÁCSNOK Drága hölgyem! Nehéz az ország helyzete, de a lakásosztály él és dolgozik. Mi a lakosságért vagyunk, és tesszük a dolgunkat. „A tisztességes munkának mindig van gyümölcse”- ezt egy ókori filozófus mondta, a nevét nem tudom, de munkatársaimmal magunkévá tettük a bölcsességét. Akkor, várom a fiukat, jövő pénteken, tizennégy órakor. Meg kell mondanom, jól éreztem magam, öröm Önökkel együtt dolgozni. A viszontlátásra. (*indul*)

KOVÁCSLÁNY (*be*) Szevasztok!

KOVÁCSNÉ Édes lányom, nem látod, hogy vendégünk van?

KOVÁCSLÁNY Látni látom. Jó napot.

TANÁCSNOK Jó napot. (*végigméri*) Szép pofi, jó alak. Mondja, van vőlegénye?

KOVÁCSLÁNY Mi köze hozzá?

KOVÁCS Ejnye kislányom! Hogyan beszélsz.

TANÁCSNOK A távlati szaporulati trendet mérjük föl a...De maga ezt egyenlőre úgysem értheti. Majd. Egyszer... Na, viszontlátásra. (*kimegy*).

KOVÁCSLÁNY Ki ez a szatír?

KOVÁCSNÉ Tudod kislányom, ez a pasas méri fel a soha meg nem épülő lakásokat. (*Elkezd dolgoztatni a konyhában*)

KOVÁCSLÁNY Micsodát?

KOVÁCSNÉ Semmit kislányom, semmit. Egyszer talán majd megérted.

KOVÁCS Tudod, az a helyzet, hogy...

KOVÁCSNÉ Hagyd Béla, csak még jobban belezarod a gyereket.

KÖZÖS KÉPVISELŐ *(Megjelenik az ablakban, belép a nappaliba, planfonra emelt ábrázattal kiabálva mondja)* A lakóbizottság értesíti a lakókat, hogy porrongrázás ma tizennyolc és tizenkilenc óra között lehetséges az erkélyről. Akinek nincs erkélye az tizenkilenc és húsz óra között rázhat. Kérdés van? *(nem vár)* Nincs. Helyes. *(Kimegy az ablakon át)*

KOVÁCSNÉ *(férjéhez)* Béla, keress valami ócska rongyot és rázd ki az erkélyen.

KOVÁCS De anyukám, már minden rongyot százszor kiráztunk.

KOVÁCSNÉ Ne vitatkozz. Utálok ha megszólalnak, hogy alig-alig rázunk.

KOVÁCS *(Kelletlenül elindul, valami fiókból kirángat egy tépett rongyot, odaáll a nézőtér elé és rázza)*

KOVÁCSLÁNY Győző, haza jött már?

KOVÁCSNÉ A szobájában van.

KOVÁCSLÁNY Talán a fürdőszobájában.

KOVÁCSNÉ Ne javítgass ki örökké!

KOVÁCS *(befejezi a rázást, megy vissza)* Igazad volt anyukám, már nagyon ránk fért.

KOVÁCSLÁNY *(már az előbb elindult a fürdő felé, az ajtóból beszél)* Hahó, kis politikusom. *(Belép a fürdőbe, beles a függöny mögé)* Mit csinálsz te itt ebben a sunyi nagy csöndben?

(Kovácsné tesz vesz a konyhában, Kovács újságot olvas)

ALBÉRLŐ *(Alsó gatyában feláll a kádban, kezében fűzet és toll)* Dolgozom. Írom a programunkat.

KOVÁCSLÁNY Azért csak valld be, piszok jó helyed van neked ebben a testre szabott kádban.

ALBÉRLŐ Nem panaszkodom.

(Kovács lány belép a kádba és elhúzza maga mögött a függönyt. Közben-közben kacarászás, vinnogás hallatszik)

KOVÁCS Nem nagyon tetszik nekem, hogy Cilike bejár ehhez az... éhenkórászhoz.

KOVÁCSNÉ Ne féltsd te az én lányomat.

KOVÁCS Ez akkor is csak egy kis senki, mitugrász. Nincs ennek jövője. Hol is dolgozik?

KOVÁCSNÉ Könyvtárban.

KOVÁCS Könyvek. Az apám erre azt mondaná, ha élne, hogy nőknek való foglalatosság. Ez egy naplopó, aki kerüli a rendes munkát.

KOVÁCSNÉ Egyetemet végezett.

KOVÁCS Hát éppen ez az, ne mondd nekem, hogy az egyetemen azt tanítják, hogy a könyvek közé kell bebújnia egy életerős férfinak? És egy ilyen legyeskedik a mi lányunk körül.

KOVÁCSNÉ Senki nem mondta, hogy elveszi. Egy kicsit hadd szórakozzon.

KOVÁCS Hogy hívják ezt a léhűtőt?

KOVÁCSNÉ Győző.

KOVÁCS Nem is név ez, ráfogás. Gúnynév.

KOVÁCSNÉ Ugyanolyan becsületes név, mint a tied: Béla.

KOVÁCS Na, na. Béla fejedelem létezett, de Győző királyról nem tanultunk az iskolában.

KOVÁCSNÉ Csak dicsekedj, hogy jártál iskolába.

KOVÁCS Mi a francot véded te ezt a senkiházit.

KOVÁCSNÉ Ebből aztán már elég. Nézd be inkább az öregre.

KOVÁCS *(feláll és bemegy a kisszobába, egy kis motyogás hallatszik, aztán kijön)* Pocsékul van, de olyan egyformán. Bevizelt, lerántotta a tányért, apró darabokra tépkedte az újságot. Szóval szépen leköti magát. Az apád.

KOVÁCSNÉ Az apám? Már hogy lenne az én apám?

KOVÁCS Talán az enyém?

KOVÁCSNÉ Ő magas és fekete hajú volt, és állandóan köszörülte a torkát.

KOVÁCS Az enyém is magas volt...és...feketés volt neki is a haja...

NAGYAPA *(megjelenik az ajtóban, hálójában, hálósapkában)* Hol van a teám?

KOVÁCSNÉ Hol van magának itt teája, öreg. Hol?...Na, feküdjön le szépen, ha jól viselkedik viszek be valamit.

(Nagyapa visszamegy, Kovácsné nekilát a tea készítésének, majd a férjéhez fordul)

Ide figyelj, öregem. Miféle szeretőről diskuráltál te itt az előbb?

KOVÁCS Én?

KOVÁCSNÉ Mit adod a hülyét?

KOVÁCS Ez a göthös hivatalnok bele tud az emberbe dumálni mindent,

KOVÁCSNÉ Ahhoz képest nem nagyon tiltakoztál.

KOVÁCS Ráhagytam anyukám. Ha neki az kell, egy szerető, hát legyen vele boldog.

KOVÁCSNÉ *(A kész teával indul be a nagyapához)* Na, itt van. Csak aztán igyekezzen egy kicsit, a gyerekek már nagyon költöznének. Hamarosan jön a baba. *(bemegy, aztán jön ki)*

KOVÁCS Papa, hallja! Ne vacakoljon már annyit.

KOVÁCSNÉ *(Matat a konyhában)* Hogy is van ez, hogy most két hét szabadságot kaptatok?

KOVÁCS A német tulajdonos tanulmányozza a cég stratégiáját. Állítólag át akarja profilozni a termékstruktúrát. Addig mi pihenünk. Rendes ember, úgy gondolta, ezeket a szegény melósokat kiszipolyozták az elmúlt negyven évben, most pihenjék csak ki magukat, aztán gyerünk. Hórukk!

KOVÁCSNÉ És ha utcára rak benneteket?

KOVÁCS Nem teheti. Mögöttünk áll a szakszervezet.

KOVÁCSNÉ Micsoda?

KOVÁCS Hát, az érdekképviselőt.

KOVÁCSNÉ Ja persze, azok jóltáplált úriemberek a tévéből. Hát azokra számíthatsz édesapám. Azok megvédenek.

KOVÁCS Nekem jól jött ez a két hét. Még egy napot pihenek, aztán befejezem a kísérleteket. Már ott vagyok a siker kapujában. És egy olyan titok lesz a kezemben, amivel csak úgy kaszálom a pénzt. A vállalkozásoké a jövő, egy nagy marha aki gyárban gürcöl.

KOVÁCSFIÚ *(bejön, terhes feleséggel, bőröndökkel)* Mi van, szabad a szoba?

KOVÁCSNÉ Még nem, várnotok kell.

KOVÁCSFIÚ Meddig? *(lepakol a szoba ajtóba)*

KOVÁCS Már a végét járja.

KOVÁCSFIÚ Hetek óta ezt hallom. Az úristenit, csak én tudom, hogy mi a kötelesség? *(leül a bőröndre, a felesége mellé telepszik)*

KOVÁCSFIÚNÉ Akkor én addig haza költözöm a szüleimhez.

KOVÁCSFIÚ Menj édes boragam, menj! Ha lesz valami fejlemény, majd értesítelek. *(szüleikhez)* Nektek mondom, hogy ti is tudjátok, holnap ott hagyom az állásomat.

KOVÁCS Miket beszélsz, édes fiam?

KOVÁCSFIÚ Hallottad. Húszezer forintért nem güri-zek ezeknek.

KOVÁCSNÉ Elment a maradék eszed is? Apáddal azért izgulunk, hogy nehogy kitegye az új német tulajdonos, te meg csak egyszerűen kilépsz a biztos helyedről?

KOVÁCSFIÚ Jelesre diplomáztam a műszaki egyetemen, beszélek két nyelvet, egy éves szakmai gyakorlatot szereztem Moszkvában és nem kellek nekik. Egy esti érettségist neveztek ki osztályvezetőnek. A fejemre.

KOVÁCS Állami vállalat. Nyugalom. Privatizálják, jön egy jó vevő nyugatról, aki az összes protekciós hülyét elzavarja, téged pedig felemel magához.

KOVÁCSNÉ Hallgass apádra, okosan beszél. Mindennél fontosabb a biztos kenyér.

KOVÁCSFIÚ Két tökhülye volt évfolyamtársam, egy éve csinált egy bétét, ma már részvénytársaságuk van és többszörös milliomosok.

NAGYAPA *(megjelenik az ajtóban, kezében szexújsággal)* Van szexújság?

KOVÁCSFIÚ Csókolom, nagypapa.

NAGYAPA Mész Moszkvába?... Jó utat.

KOVÁCSNÉ Nincs több szexlap. Ez egy tisztességes polgári család. Mindig elfelejti mi a kötelessége, azzal törődne inkább.

NAGYAPA Próbálok, próbálok, de hát... *(bemeleg)*

KOVÁCSFIÚNÉ *(feláll, bemeleg a konyhába)* Segíthetek anyukának?

KOVÁCSNÉ Hámozd a krumplit. Beszélj, veled mi van?

KOVÁCSFIÚNÉ Holnaptól sztrájkolunk.

KOVÁCS Mit csináltok?

KOVÁCSFIÚNÉ Sztrájkolunk. Több bért akarunk.

KOVÁCSNÉ Mindannyian meghibbantatok? Apátokat maholnap kibillentik, de addig is kilószámra veszi a drága vegyszereket, te fiam ott hagyod a biztos munkahelyedet a semmire, neked lányom van jó kis tanári állásod, te meg nem férsz a bőröndbe. Úgy látszik egyedül én vagyok csak biztos pont a takarítónői sóprúval a kezemben. Ha sokáig hallgatlak benneteket nekem is megjön a kedvem, csak nem tudom az a sok igénytelen marha az irodaházban, mikor venné észre, hogy nincs takarítás.

KÖZÖS KÉPVISELŐ *(bejön az ajtón, enyhén spicces)* Bazsarózsás kezét csókolom, magának is Kovács úr. Szervuszok gyerekek. Kérném, én a lakóbizottság nevében érdeklődöm, hogy azt beszélitek, miszerint önök bezállásoltak egy albérlőt. Namármost, akkor ugye meg kell emelni a közös költségeket, úgymint vízdíj, szemétdíj, fűtési átállány megsatöbbi, megsatöbbi. Én nem láttam, nem hallottam semmit, de teccik tudni a lakók olyanok, mint a karvaly, a seggükben is szemük van.

KOVÁCSNÉ Nézze Közös úr. Nálunk nincsen senki albérlő, hát már hogyis lehetne, amikor a gyerekek sincs helye, láthatja itt táboroz a kisszoba ajtóban és várja a sorát.

KÖZÖS KÉPVISELŐ Ide hallgasson Kovácsné drága, én velem lehet tárgyalni, ha nincsen akkor nincsen...

KOVÁCSLÁNY *(jön az albérlővel, mindketten kiöltöztek)* Győzővel elmegyünk egy kicsit a Filosz Klubba.

KOVÁCSNÉ Vacsorára haza jössz.

KOVÁCSLÁNY Jaj anyukám, dehogy. Ott majd kapunk be valamit. Sz'asztok. *(húzza magával az albérlőt, kimennek)*

KÖZÖS KÉPVISELŐ Ott hagytam abba, hogy én tisztességes ember vagyok, azt hiszem el, amit mondanak, engem ugye a szemem nem tud félrevezetni.

KOVÁCSNÉ Közös úr, egy kis pálinkával megkínálhatom?

KÖZÖS KÉPVISELŐ Ki nem állhatom ugye, de mivel ennyire tetszik erőltetni, hát elfogadom. Nem szeretek embereket megbántani. Ilyen vagyok.

KOVÁCSNÉ *(Felkapja az üveget, poharat és tölt, majd átadja)*

KÖZÖS KÉPVISELŐ *(Mint a villám elkapja és már fel is hajtotta)* Megegyeztünk Kovácsné. Én maguk mellett állok, mert első a tisztesség és a barátság. Na, Bazsarózsás jó napot. Magának is Kovács úr. *(kimegy)*

KOVÁCSFIÚ Apa. Hogy állsz a kísérletekkel?

KOVÁCS Szerintem már halványan előjött a kép. Anyád persze nem lát semmit.

KOVÁCSNÉ Apátok meg van bolondulva. Inkább valami értelmes munkát keresne magának, amiből pénz is látok.

KOVÁCS *(a fiának mondja)* Óriási üzlet. Menj csak végig a temetőkön, megszámláltam minden tizedik síron ott van a porcelánfénykép. Itt a környéken senki sem csinálja, a megrendelést Pestre kell elküldeni és két-három hónap is eltelik, amíg elkészül. Én Kovács Béla három napon belül leszállítom a minőségi árut.

KOVÁCSFIÚ Nincs a technológia leírva valahol?

KOVÁCS Nincs. Több évtizedes nagy titokról van szó, ami apáról fiúra száll, mint a jó whisky és a coca-cola receptje.

KOVÁCSFIÚ Gépész létedre hogy fogod te ezt kiagyalni?

KOVÁCS Budapesten a Műszaki Könyvtárban találtam egy könyvet, amiben vannak bizonyos utalások. Svédül írták, de lefordítottam. Véletlenül nem tudsz svédül?

KOVÁCSFIÚ Nem.

KOVÁCS Kár. Nagyon nagy kár. Gondjaim vannak a fordítással, de majd csak megbirkózom vele. Akarod látni, hol tartok?

KOVÁCSFIÚ Megnézném. Menjünk!

KOVÁCSFIÚNÉ Én is láthatom?

KOVÁCSFIÚ Semmit sem értenél belőle.

KOVÁCSFIÚNÉ Esetleg többet, mint te. Kémia szakos vagyok?

KOVÁCS *(Lekaszt egy kulcs-csomót az előszoba falról)* Gyerünk.

KOVÁCSNÉ Vigyázz kislányom. Dicsérned kell, mert nagyon hiú.

(Kovács, Kovácsfiú és Kovácsfiúné lemennek a pincébe)

KOVÁCSNÉ (Férje után kiált) Hiába kábitod el őket, több vegyszert nem veszünk.

NAGYAPA (megjelenik az ajtóban) Betojtam.

KOVÁCSNÉ Mit csinált?

NAGYAPA Annyira erőlködtem,... bement.

(Elsötétedik a színpad)

2. JELENET

(Kovács ül a tévé előtt, Kovácsné áll egy széken és ablakot tisztít. A nagypapa ajtájában ott vannak a börröndök. A falról eltűnt Che Guevara képe)

TANÁCSNOK Jó napot. Zavarhatok?

KOVÁCSNÉ (leszáll a székről és hozzá lép) Tessék csak.

KOVÁCS (felugrik, újsággal a kezében elmegy) Nem zavar. Jöjjön, foglaljon helyet.

(Hármasban leülnek a nappaliban)

TANÁCSNOK Van egy nagyon jó hírem. A legmagasabb szinten olyan döntést hoztak, hogy az 56-os veteránok...azaz, hogy forradalmárok, amennyiben nem rendelkeznek alanyi jogon saját lakással, úgy soron kívül igényelhetnek. Önök a múltkor mintha azt mondták volna, hogy a nagypapa 56-ban harcolt Budapesten, sőt ha jól emlékszem meg is sebesült. Na persze, ha még börtönben is ült, az pláne jó.

(Kovácsné, Kovács szinte egyszerre kapják fejüket nagypapa szobájának ajtájára)

TANÁCSNOK Jó, jó én tudom, hogy a fiúnak kell, de Önöknek mindegy, hogy kinek révén szereznek igényjogosultságot. A nagypapa megkapja, a fiú meg beköltözik. Értik, ugye?

KOVÁCSNÉ Akkor ez egy teljesen más igénylés, ha jól értem.

TANÁCSNOK Tökéletesen jól tetszik értelmezni a konstellációt. Én mindjárt hoztam is magammal egy kéréslapot, amit a bácsi kitölt, aztán benyújtjuk kérem szépen és kész. A lakásosztály, tetszenek látni mindent megtesz, hogy a kedves igénylő célba érjen. (közelebb hajol). Ez egy bizalmas, belső jogszabály, nem hozták nyilvánosságra, gondoltam önöket érdekelheti.

KOVÁCS Nagyon köszönjük.

KOVÁCSNÉ Az ugye nem akadály, hogy az illető beteg?

TANÁCSNOK Ugyan kérem, hogy lenne akadály.

KOVÁCS Az sem, ha nagyon beteg?

TANÁCSNOK Ne-em.

KOVÁCSNÉ És ha már alig él?

TANÁCSNOK Csak nem halt meg szegény?

KOVÁCS Még nem, de...

TANÁCSNOK Kérem, amíg ezt nyélbe ütjük, feltétlenül életben kell tartani.

KOVÁCSNÉ Bizza csak rám. Ebből a lakásból, ettől a perctől lélek se ki, se be.

TANÁCSNOK Itt van a kérdőív és a kitöltési útmutató. Ezekben pontosan szerepel, hogy mimindent kell beírni és milyen igazolásokat kell becsatolni. Értethető?

KOVÁCSNÉ Jaj, tanácsnok úr, maga olyan nagyon rendes. Nem is tudom mivel hálálhatnánk meg a segítségét.

TANÁCSNOK Nézzék kérem, ennek ugyebár itt Közép-Kelet-Európában két, egymással össze nem keverhető praktikus módja alakult ki. Egyrészt működik a materiális (mutatja, hogy pénz), másrészt az eszmei hála. Az előbbit magukra bízom majd, a második esetében tisztelettel kérném, hogy szíveskedjenek köszönő levelet eljuttatni a polgármester úrnak, amiben kifejezik hálájukat a lakásosztály pótolhatatlan munkájáért. Azt már csak implicite hozzáteszem, hogy némely dilettáns képviselő testületi tagok meg akarják szüntetni osztályunkat. Ez ugye felháborító.(feláll és indul) Néhány nap múlva eljövök a papírokért.

KOVÁCSNÉ Köszönjük tanácsnok úr.

KOVÁCS Nagyon hálásak vagyunk.

(Kikísérik a tanácsnokot, ő elmegy)

KOVÁCSNÉ (Beront a konyhába és a szekrényből kapkodja elő a dolgokat) Béla! Itt van két csomag keksz, ezek a Béres-cseppek, nesze a Ginzeng kapszulák és tessék a szexújság, három is... Nem négy. Vidd azonnal be neki. Én máris szervírozom a teát. A jó forró, kínai erősítő teát.

KOVÁCS (a felpakolt tálcával indul befelé)

NAGYAPA (megjelenik a szobaajtóban) Rosszul vagyok.

(Mindketten megmerevednek)

KOVÁCSNÉ Na, ne csinálja ezt velünk. Magának most jól kell éreznie magát. Nincs szédülés, nincs hányinger, nincs szorulás, nincs megállíthatatlan hasmenés és pláne nincs haldoklás. Az élet szép. Világos?

NAGYAPA Nekem nyolc. (megfordul és eltűnik)

(Kovácsné és Kovács a fölpakolt tálcákkal bemennek a szobába, majd Kovácslány és Albérlő érkeznek)

ALBÉRLŐ Szóval azt mondd, hogy jó voltam?

KOVÁCSLÁNY Szerintem jó, csak...

ALBÉRLŐ Csak?

KOVÁCSLÁNY Csak gond van a torlódó mássalhangzóiddal. Amit mondasz az nagyon szellemes, nagyon értelmes, csak bizonyos helyeken úgy belehadarsz, hogy alig lehet érteni.

ALBÉRLŐ Micsoda?

KOVÁCSLÁNY Megmondtam.

ALBÉRLŐ Na ne. Te most direkt bántani akarsz.

KOVÁCSLÁNY Neked egy dicsérőgép kell, vagy az igazság.

ALBÉRLŐ Az igazság, de már ne is haragudj...

KOVÁCSLÁNY Legközelebb felveszem magnóra, jó? El fogsz ájulni magadtól.

ALBÉRLŐ Tűzok.

KOVÁCSLÁNY Tűzok? Jó, akkor figyelj, visszaidézem néhány épületes mondatodat. (groteszk szónoki pózba áll). A bols.ikok mege.ték velünk a jövőnket, és olyan mér.tetlen adósságot hagytak ránk, hogy még az un.kaink is ezt nyögik majd. Lerom.olták az egész magyar gaz.aságot.

ALBÉRLŐ Köszönöm, ezt az önérzetembe taposó, megalázó gúnyolódást. Ezt azért nem vártam tőled.

KOVÁCSLÁNY Miért nem hiszed el, hogy segíteni szeretnék? Ha gondolod leülhetünk és kielemezhetjük a

hibádat, tudod, hogy két fél éven át tanultam logopédiát...

ALBÉRLŐ *(ahogy beszél, néhány kisebb hibát ejt)* Na persze, gondolattam volna, hogy innét fújdogál a fölényes szellőcske. Beszédhibásnak akarsz felütnetni, hogy aztán mint visszamaradt hülyegyerekekkel, kéjelegve gyakoroltatathasd velem a magán és mássalhangzók kiejtését. Egy kis könnyű házi feladatként. Lehet, hogy nem említettem, én viszont tanultam retorikát és jelesre szigoroltam belőle. Arról nem is beszélve, hogy tiszta anyád vagy, szeretnél uralkodni felettem...*(Nagy lendülettel bemegy a fürdőszobába és eltűnik a zuhanyfüggöny mögött).*

KOVÁCSLÁNY Csak hallanád, miket hordtál megint itt össze? Nincs önkritikád. *(Felkiált)* Hallod? Tehát jó politikus lesz belőled.

(Kovácsné, Kovács tolókokcsiban kitolják a nagyapát. Be van gondosan bugyolálva plédbe, Kovácsné éppen a haját fésülgeti.)

KOVÁCSLÁNY Hát ti, mit csináltok?

KOVÁCSNÉ Egy kicsit rendbe tettük. Szegény már bele volt rohadva az ágyába.

KOVÁCSLÁNY De hiszen arról volt szó, hogy...

KOVÁCS Változtak a dolgok.

KOVÁCSLÁNY Ti tudjátok. *(indul kifelé)* Átléptem Ágijhoz. *(EI).*

KOVÁCSNÉ Na, jöjjön nagyapa, kitöltjük az igénylőlapot.

(A nappaliban a dohányzóasztal mellett megállnak, ők ketten leülnek és böngészik a kérdőívet)

NAGYAPA Nekem nyolc.

KOVÁCSNÉ Már hogy volna nyolc? Na, édesapám figyeljen ide. Ugye maga volt ellenforradalmár?

NAGYAPA Igen.

KOVÁCS Jaj dehogy ellenforradalmár, for-ra-dal-már.

NAGYAPA I-gen.

KOVÁCS Apám ne szórakozzon, mind a kettő nem lehetett.

NAGYAPA *(széttárja a karját)*

KOVÁCS Most nekünk forradalmár kell. Érti?

NAGYAPA I-gen.

KOVÁCS Ugye Budapesten harcolt?

NAGYAPA I-gen.

KOVÁCS Hol?

NAGYAPA I-gen.

KOVÁCS Apám, figyeljen már egy kicsit. Azt kérdeztem hol?

NAGYAPA Ja? Ku...Szé...Kor...

KOVÁCS Széna tér? Corvin-köz?

NAGYAPA I-gen.

KOVÁCSNÉ Mivel harcolt? Tankkal? Agyúval? Repülővel?

NAGYAPA I-gen.

KOVÁCS Hagyd anyukám, az most nem fontos. Az a lényeg, hogy nyomon vagyunk. Na, ide figyeljen! Ha jól értettem maga a Corvin-közben harcolt, ugye?

NAGYAPA I-gen.

KOVÁCS Nagyon jó. Akkor ismerte magát a parancsnok, igaz?

NAGYAPA I-gen.

KOVÁCS Meg még ki?

NAGYAPA Postás.

KOVÁCS Postás.

NAGYAPA Ház...mester.

KOVÁCS Ház...mester is. Ez az... De miféle ház...mester?

KOVÁCSNÉ Ennyi elég, nem? Azt írja, hogy három tanúval kell igazoltatni. Megvan a három.

KOVÁCS Rózsám, te ezt nem érted. Nem volt ott ház...mester, meg postás. Az öreg keveri az összes háborút amit átélt.

KOVÁCSNÉ Honnét tudod te hogy mi történt, nem voltál ott.

KOVÁCS Hát, ezek után nem tudom, hogy nem-e? Amiket itt összehord, hogy postás, meg ház...mester...Akár még én is ott lehettem.

KOVÁCSNÉ Hát akkor, azt is beírjuk.

KOVÁCS Még ma levelet küldök a volt parancsnoknak, él még, egy hete láttam a tévében. Ő csak tudja ki volt az a postás, meg a ház...mester. *(Fejéhez kap)* Szerintem ezek mozgalmi álnevek. Ez az, jó nyomon vagyunk, egy-két hét és meglesz a három tanú.

NAGYAPA A kacsámat.

KOVÁCSNÉ Máris, máris. Mi ugyanis végeztünk, édesapám. Most bemegy szépen az ágyába és estig elkacsáztat. Ott van a tea, a keksz meg a szexlapok, nyugodtan élvezze csak az életet.

(Kovács irogat, Kovácsné betolja tolókokcsin nagyapát a szobába)

KOVÁCSFIÚ *(be)* Ide hozták a koporsót?

KOVÁCS Ide nem.

KOVÁCSFIÚ Már azt hittem üres a szoba.

KOVÁCS Nem üres a szoba és egyenlőre nem is lesz.

KOVÁCSFIÚ Mi?

KOVÁCS Nagyapa 50-os forradalmár volt, harcolt a Corvin-közben és egy új titkos rendelkezés értelmében jár neki egy lakás.

KOVÁCSFIÚ Az öreg forradalmár volt? Hiszen mindig arról beszélt, hogy karhatalmistaként fél országon át hajkurászták a koszos ellenforradalmárokat.

KOVÁCS Az elmúlt negyven évben nem beszélhetett az igazságról.

KOVÁCSFIÚ Akkor nem is volt igaz?

KOVÁCS Ha idősebb leszel megtanulod, hogy az igazságnak több arca is lehet. Hát nem érted a lényegget? Hamarosan lesz új lakásod... Na, inkább arról beszélj mi van veled?

KOVÁCSFIÚ Kiléptem.

KOVÁCS Megörültél?

KOVÁCSFIÚ Elegem van.

KOVÁCS Mihez kezdesz most?

KOVÁCSFIÚ Csinálok egy bétét.

KOVÁCS És mivel foglalkozik majd az a bétét?

KOVÁCSFIÚ Azt még nem tudom. Apa, légy a beltagom.

KOVÁCS Azt már nem. Legyél te. Miért kellene mást belerángatnod?

KOVÁCSFIÚ Mert én még túl fiatalnak látszom. Azt akarom, hogy legyen tekintélye a cégemnek. Na, vállad el.

KOVÁCS Megmondtam. Nézd, percek kérdése és megvan a találmányom. Céget fogok alapítani, én ott leszek beltag és természetesen ügyvezető igazgató.

KOVÁCSFIÚ Egy éve küszködsz, ölöd bele a pénzt és még mindig egy halvány árnyékkép sem látszik azon a rohadt porcelánon.

KOVÁCS Eddig senki sem mondta a szemedbe, hogy tiszta anyád vagy? *(feláll)* Na, megyek, dolgom van. Tájékoztatlak, hogy a mai beégetéssel meglesz a tökéletes kép, ha beleszakadok is. *(magában beszél)* Beltag. Mindenki zabálja csak a saját odakozmált mócsingját.

KOVÁCSNÉ *(kijön a nagyapától)* Szervusz kisfiam. Mi van veled?

KOVÁCSFIÚ Anya. Légy a beltagom.

KOVÁCSNÉ Hogy micsodád, édes fiam?

KOVÁCSFIÚ Betéti társaságot akarok alapítani, és kell nekem egy érett ember, beltagnak.

KOVÁCSNÉ Tagdíj van?

KOVÁCSFIÚ Már hogy lenne.

KOVÁCSNÉ Akkor ez valami beugratós játék. Hagyj ki belőle kisfiam. Vedd be valamelyik gyanútlan haverodat.

KOVÁCSFIÚ De anyu, én dolgoznék. Csak a neved kellene.

KOVÁCSNÉ Nekem ez az egész magas, édes fiam. Kérdezd meg apádat.

KOVÁCSFIÚ Megkérdeztem, de elutasított.

KOVÁCSNÉ Az élehetetlen.

KOVÁCSLÁNY *(be, nyakában törülköző)*

KOVÁCSFIÚ Anya, zavarjuk már el ezt a félnótást a fürdőszobából. Olyan kínos, hogy a szomszédba kell járni fürdeni.

KOVÁCSLÁNY Törődj a saját dolgaiddal.

KOVÁCSFIÚ Azt teszem.

KOVÁCSNÉ Majd ha hoztok haza elég pénzt, kidobom az albérlőt.

KOVÁCSFIÚ Cili, csinálók egy gazdasági társaságot. Beszállsz? Lehetnél a beltagom.

KOVÁCSLÁNY Hagyj engem a hülyeségeiddel.

KOVÁCSFIÚ Úgysem lennél jó, buta és éretlen vagy.

KOVÁCSLÁNY Te meg egy álmodozó szarrágó. És mivel foglalkozik ez a bété, ha szabad érdeklődni?

KOVÁCSFIÚ Üres, rusnya, kiélt élelcél nélküli lányokat exportálunk amsterdami kuplerájokba. Ez a része sem érdekel a dolognak?

KOVÁCSLÁNY Exportáljatok herélt buzikat, akkor te is szoba jöhetnél.

KOVÁCSNÉ Gyerekek, azonnal hagyjátok abba ezt a trágár szöveget.

KOVÁCSLÁNY Nem én kezdtem.

KOVÁCSFIÚ Anya, legalább légy a kültagom.

KOVÁCSNÉ Jó, majd meglátom...De tudod mit? Kérdezd meg a nagyapát. Egész nap bent kuksol a szobában, szerintem jó beltag lenne.

KOVÁCSFIÚ Ez az. Csodálatos ötlet. *(felugrik és bemegy a szobába)*

KOVÁCSNÉ Kislányom. Nem szeretem, hogy ezzel az albérlővel...

KOVÁCSLÁNY Nem kell nyugtalankodnod. Ma kiadtam az útját.

KOVÁCSNÉ Az efféle közeledés mindig gyanús. Legtöbbje szeretné elbliccelni az albérlési pénzt, meg aztán ráadásul még bajba is hozhat, akkor aztán befészkelné magát ide egy életre.

KOVÁCSLÁNY Fizetni fog. A másiktól meg nem kell tartanod, mert ha lefeküdtem veled, mindig én voltam fölül. Így meg nem lehet baj, nem igaz?

KOVÁCSNÉ Hülyeségeket beszélsz.

KOVÁCSLÁNY De hát anyukám, te ezt nem tudod? A Czeizel is erről tartott előadást a múltkor a TV-ben.

KOVÁCSNÉ Na jó, azért csak vigyázz. Ez képes közben átfordítani.

KOVÁCSFIÚ *(bejön, tolokocsin betolja a nagyapát, aki kócos, rendezetlen)* Hurrá! Megvan a beltagom. A kisöreg vállalja. Ő a legrendesebb nagyapa a világon.

KOVÁCSNÉ Látod, megmondtam. Esztek valamit?

KOVÁCSLÁNY Én fogyódom.

KOVÁCSFIÚ Nekem megjött az étvágyam. Mi van kaja?

KOVÁCSNÉ Sárgaborsó főzelék.

KOVÁCSFIÚ És?

KOVÁCSNÉ Mi és?

KOVÁCSFIÚ Hát, egy kis feltét, nincsen?

KOVÁCSNÉ Ha csak bele nem aprítom a lábujjamat. NAGYAPA Banán van?

KOVÁCSNÉ Majmot nem tartunk. Egyen sárgarépát, az rendbe tartja az arcszínt, a székletet és növeli a potenciált.

ALBÉRLŐ *(kijön a fürdőszobából)* Elnézést, fél perc múlva lesz egy műsor a tévében, amit szeretnék megnézni. Meg tetszik engedni?

KOVÁCSNÉ Igaz, hogy nincs benne a megállapodásban, de csak tessék Győző úr, csak tessék.

ALBÉRLŐ *(bemegy a nappaliba és bekapcsolja a tévét)*

KOVÁCSLÁNY *(utána megy)* Öt perc múlva én szeretnék tévézni, megértted puffancs? Egy jó kis könnyűzenei műsort ad a kettes.

ALBÉRLŐ Ne szúrj ki velem. A nagyfőnök dumál. Hallanom kell.

KOVÁCSLÁNY A nagyfőnök. A főögető barom. Na, kiskomám ezt én is végigröhögöm. Rám fér egy kis vidámság. *(leül)*

TELEVÍZIÓ, BEMONDÓ HANGJA Kedves nézőink! Most pedig a DEMISZ Párt legújabb programnyilatkozatát hallják. Parancsoljon elnök úr!

FÉRFI HANG Tisztelt Nézőim! Nagyon vemélem ő-ő-ő, hogy most máv önök is ő-ő-ő látják azt, amit én ő-ő-ő, hogy ebben a hazában ő-ő-ő mindenki más buta, képzetlen és ő-ő-ő alkalmatlan avva, hogy ő-ő-ő az ovszágot vezesse. Aki ezt nem látja ő-ő-ő az vak és szenilis. Ez a választás ő-ő-ő el fogja dönteni, hogy önök ő-ő-ő megérdemelnek-e engem ő-ő-ő, vagy megévettek avva ő-ő-ő, hogy leváltsák önöket. Ebben a tévségben ő-ő-ő nagyon sok vendes ő-ő-ő avanyos nép él, akik szívesen csevelnének ő-ő-ő-önökkel és mi ezt meg is tesszük, ha ő-ő-ő odáig fajulnak a dolgok és ezen múlik a boldog jövő ő-ő-ő. A mi nagy ő-ő-ő pvogvamunkhoz hatalmas ő-ő-ő nép kell, most ő-ő-ő el fog dőlni ő-ő-ő, hogy önök alkalmasak e ő-ő-ő ewe a nagyszevű szevepve. Jelszavunk ő-ő-ő, ha egy nép alkalmatlan ő-ő-ő, azt le kell váltani. *(A tévé elhallgat, kikapcsolták)*

KOVÁCSLÁNY Na, itt van, most láthattad magad. Te majdnem ugyanígy beszélsz a nyilvánosság előtt. Ez nálatok pártutasítás? Vagy mi a fene?

ALBÉRLŐ *(felugrik)* Hagyj békén. Te csak gúnyolódni tudsz.*(berohan a fürdőszobájába)*

KOVÁCS *(bejön. Tépett a ruhája, kormos és egy kicsit véres az arca)* Az a barom fordító. A káliumbromátot nitroglicerinnel fordította. Felrobbant a pince. Elszállt az egész eddigi munkám, és az egész hordó savanyú káposzta fönn van a plafonon.

KOVÁCSNÉ *(odaszalad hozzá)* Jól vagy? Nem esett bajod?

KOVÁCSLÁNY *(ő is felugrik)* Jaj apukám, mi van veled? Véres a fejed.

KOVÁCS Semmi. Ugyan. Semmiség. Az új dolgok feltalálása mindig szenvedéssel, és nem egyszer áldozatokkal jár. *(bemeleg a szobába, letotyan a fotelba)* Én is megtaláltam végre a nagy ötletet, a nagy üzletet. Na, mit gondoltok, mi az? Nem is sejtitek, mi? Na, nem a porcelánfénykép. Nem édeseim. *(hangosan mondja és tagoltan)* Robbanóanyagot fogok gyártani.

(Elsötétül a színpad)

3. JELENET

(A lakásban csak az Albérlő és Kovácsolány tartózkodik.)

ALBÉRLŐ *(áll a nappali dohányzóasztalán, kezében papírlapok. Hadarva, kisebb bakizásokkal mondja)* Ecc pecc kimehetsz, holnapután bejöhecc, cénára cinegére, ugorj cica az egérre, kuss! *(leáll a mondókával)* Ilyen baromság. Kell ez?

KOVÁCSLÁNY Nem kuss, hanem fuss! De már sokkal jobb. A hangsúlyokra figyelj jobban oda! Nézzük a következőt!

ALBÉRLŐ Az ipatai...az ipafai papnak fapópája van, tehát az ipafai papi pofa pipi fa pupa.

KOVÁCSLÁNY Hát ezt még gyakorolni kell. Egyébként kezd alakulni. Na, nézzük a nyelvgyakorlatot.

ALBÉRLŐ Lécét, vécét, pévécét, ábécét, jércét, lécét,...döcög, pöcök, röcögtet, röcögök, möcögög, ötszögög, pöszmögök.

KOVÁCSLÁNY Ez az. Alakul. Most nézzük Kossuth kiáltványát.

ALBÉRLŐ A rohadt életben. Én már nem is akarok politikus lenni.

KOVÁCSLÁNY Nem nyafogunk. Ha polgármester akarunk lenni, csináljuk a házi feladatot.

ALBÉRLŐ „Atyámfia! Véreim! Polgárt.saim! Az örökévaló istennek nevében, ki az igazságot védi, és megbünteti az ámulást. Fegyverre szólítom fel a nemzetet: szegény magyar hazánk megvédésére. A magyar nemzet háromszáz esztendőn át sokat szenvedett. Török, tatár és orosz dúlta édes hazánk...”

KOVÁCSLÁNY Állj! Orosz nincsen a szövegben.

ALBÉRLŐ Ez a beszéd akkor szól a mához, ha aktualizáljuk. „...édes hazánk keblét, és ...

KOVÁCSLÁNY Nem keblét. Ke-be-lét.

ALBÉRLŐ Cici, cici. Nem mindegy? „...édes hazánk csöcsét, és a királyok idegen gonosz tanácsosai és a hazának hálád.lan fiai sokszor elárulták...”

KOVÁCSFIÚ *(beronf)* Nagyapa! Megvan az első megrendelés. Megyünk. Házhoz megyünk. *(a szobaajtó-*

ban megtorpan, ekkor veszi észre a többieket) Hát ti? Ez meg mit áll az asztalon? Öreg, nálatok otthon ez a hét-köznapos mód?

ALBÉRLŐ *(gyorsan lelép)*

KOVÁCSLÁNY Miért rikácsolsz, mint egy vásári kikiáltó? Néhány retorikai és logopédiai gyakorlatot vettünk át. Ahhoz pedig ki kell állni.

KOVÁCSFIÚ Jó, de minek ehhez fölmászni arra a rozoga asztalra?

KOVÁCSLÁNY Ha elmagyaráznám sem értenéd.

KOVÁCSFIÚ *(legyint és a nagyapa szobájába lép)* Nagyapa fönn van? Hé, kapja össze magát! Megyünk!

ALBÉRLŐ *(sértődötten eltűnik a fürdőszobában)*

KOVÁCSLÁNY *(maga elé mondja, miközben megy ki a konyhába)* Az ember egy nyugodt órát sem tud adni ebben a szemét lakásban.

KOVÁCSFIÚ *(a tolószéken tolja ki nagyapát)* Maga csak ül. Érti? Nem szólal meg, bármit kérdeznek is. Csak ül, mint egy kuka.

KOVÁCSNÉ *(teli szatyrokkal érkezik haza)* Mi ez a nagy rohangálás? Mit tologatod az öreget föl-alá? Örüljünk, hogy jól van.

KOVÁCSFIÚ Nem tologatom. Munkába megyünk. A béténk megkapta az első megrendelést.

KOVÁCSNÉ Miféle megrendelést?

KOVÁCSFIÚ Egy egész délutánra bérelnek tőlünk egy nagypapát.

KOVÁCSLÁNY Van olyan marha, aki még ilyesmiért is fizet?

KOVÁCSFIÚ Kétezer forintot.

KOVÁCSLÁNY Mennyit?

KOVÁCSFIÚ Most eltátod a szád, ugye? Felajánlotam, hogy szállj be. Kinevettél.

KOVÁCSLÁNY A pénzből nekem is jár, a nagyapa az enyém is.

KOVÁCSFIÚ Nem édesanyám, itt már működnek a gazdasági társasági viszonyok. Azok kaphatnak belőle, akik tagok.

KOVÁCSNÉ És én mennyit kapok?

KOVÁCSFIÚ Megértelek anya, de neked is felkínáltam a lehetőséget. Visszautasítottál.

KOVÁCSNÉ Az öreget én etetem, én itatom, én kálítatom, én adok neki erősítő tablettákat és tőlem kap szexlapokat...

KOVÁCSFIÚ ...és te cseszegeted. Sajnálom lányok. A hajó elment, már csak integetni lehet a kikötőből. *(kisziet az öreggel)*

KOVÁCSLÁNY Beképzelt, irigy hólyag. Még téged is át akar verni.

KOVÁCSNÉ Te csak ne félts engem.

KOVÁCSLÁNY Apa?

KOVÁCSNÉ Kötözésre ment.

KOVÁCSLÁNY Már jobban van?

KOVÁCSNÉ Sokkal jobban. Elmúlt a szédülése, de néha még mindig félre beszél.

KOVÁCSLÁNY Ez új nála?

KOVÁCSNÉ Amióta ezt a hülye porcelánképet a fejébe vette.

KÖZÖS KÉPVISELŐ *(bejön, enyhén ittas)* Bazsarózsás jó napot. Magának is Kovács úr. Elnézést nyitva volt.

KOVÁCSNÉ Mióta robbogatunk, ez egy nyitott ház.

KÖZÖS KÉPVISELŐ Hát, ez az. Kovácsné, én maguk mellett vagyok, de a pincén azt a tátongó lukat be kellene csinálni. Nem miattam, én csak egy egyszerű közös képviselő vagyok, engem egy csöppet sem zavar, de a lakók nekem estek, hogy milyen egy közös képviselő vagyok, hogy nem szólok. Azt mondják tegyük följelentést, mert valami bűzlik.

KOVÁCSNÉ A sok hülyéje.

KÖZÖS KÉPVISELŐ Ahogy mond|a. Most tessék elképzelni, hogy én, mit szenvedek tőlük. Nem emberek ezek, nem tudom micsodák, de nem emberek, annyi szent.

KOVÁCSNÉ Elfogad egy kis jó falusi pálinkát?

KÖZÖS KÉPVISELŐ Látni se bírom, de megmondom őszintén olyan nagyon tukmálja.

KOVÁCSNÉ *(elővesz egy üveget, tölt egy kupába)* Egészségére.

KÖZÖS KÉPVISELŐ *(felemeli a kupát, behunyja a szemét)* Isten-isten. *(Egy húzásra kiüssza)*

KOVÁCSNÉ Józsikám. Csillapítsa egy kicsit az embereket.

KÖZÖS KÉPVISELŐ Tessék csak ide bízni.

KOVÁCSNÉ Iszik még egyet?

KÖZÖS KÉPVISELŐ Félek, hogy a szememre megy, merthogy látni sem bírom. De mert hogy olyan nagyon rábeszél...

KOVÁCSNÉ *(tölt)*

KÖZÖS KÉPVISELŐ *(iszik, mint az előbb, majd leteszi a kupicát)* Köszönöm, *(indul kifelé)* Kovácsné, jegyezze jól meg, rám számíthatnak. Én maguk mellett vagyok. Bazsarózsás jó napot, magának is Kovács úr.*(kimegy)*

KOVÁCSNÉ *(elrakja a pálinkásüveget)* Kislányom, nem szeretem, ha ezzel a senkifia albérlővel lekötöd magad. Elveszi az idődet, nem tanulsz rendesen...

KOVÁCSLÁNY Jól van anyu. Semmi komoly, de tudod élvezem, hogy egy kicsit beleszabolhatok a politikába.

KOVÁCSNÉ Politika? Csak nem akarod erre a hülyeségre adni a fejed? Legyen eszed.

KOVÁCSLÁNY A, dehogy. Tudod milyen muris, amikor komoly emberek gyermeketeg hülyeségekről vitatkoznak órákszám.

KOVÁCS *(bekötött fejjel bejön)* Ez a magyar, emberközpontú egészségügyi ellátás, az a szegény madár fél napot gunnyaszt, aztán rácsapnak a fejére egy marék gézt, meg egy darab madarászhalót, és haza küldik. Se egy kis jó csípős jódtintúra, mint régen, se egy kis tetránpor, még csak meg sem kérdezik, na szarjankó, hogy van? Mennek rendesen a szelek?

KOVÁCSNÉ Fölrobbantja a házat és elválna, hogy a fél ország babusgassa. Itt volt a közös képviselő, azt mondja a lakók fel vannak háborodva. Üzeni, ha nem hozatod gyorsan helyre a pincét följelent.

KOVÁCS Az a részeges vén hülye?

KOVÁCSNÉ Részeges, nem részeges, a lakókközösséget képviseli.

KOVÁCS Én is a lakóközösség vagyok, képviseljen engem is. Egyébként is, mit ért az a gügye a kémiához.

RENDŐR *(bejön)* Jó napokat kívánok. Kovács Béla Nobel Alfréd utca 37. harmadik emelet 3., anyja neve Gránátalma Hermina, nevű egyént keresem.

KOVÁCS *(elémegy)* Én vagyok.

RENDŐR Ön ellen feljelentés van érvényben, *(papírról olvassa)* robbanóanyaggal való visszaélés büntettének alapos gyanúja tárgyában.

KOVÁCS Értem a kérdést, mert rendkívül érthetően, és intelligensen tetszett feltenni, de kérem itt egy fatális tévedés áldozatai vagyunk mindannyian, beleértve önt is kedves őrmester úr.

RENDŐR Főtörzsőrmester, de mindegy. Bejelentem, hogy megkezdem a helyszíni kihallgatást. Hahá. Miért van bekötve a feje?

KOVÁCS Nézze kérem, én a pincében már több, mint fél éve kísérleteket folytatok, hogy kitaláljam...

RENDŐR Állj az egész. Nem beszélünk mellé. A kérdésre válaszolunk. Miért van bekötve a feje.

KOVÁCSNÉ Miért nem engedi, hogy végigmondja?

RENDŐR Állj. Hivatalos kihallgatás van folyamatban. Csak az beszél, akit kérdeztem. Oda nem irányoztam kérdést. Tessék! *(fejével int Kovácsnak)*

KOVÁCS A pincében különféle vegyszereket kevertem össze, hogy a porcelánkép összetételét kitaláljam...

RENDŐR Állj. Egyetlen szóval mondja, hogy mi történt a fejével?

KOVÁCS Felrobbant az a rohadt...

RENDŐR Felrobbant. Na végre.

KOVÁCS Az a barom tolmács...azaz fordító rosszul fordította... a...izé...

RENDŐR *(hátra tett kézzel körbejárja Kovácsot)* Szóval jó dolgunkban fényes nappal, robbogatunk a fő utcán. Közé! a városi rendőrkapitányság épületéhez. *(Megáll előtte és keményen a szemébe néz)* Na persze. Tolmács?! Drasztvujtye, mi? Hol szerezte a robbanóanyagot. Ukránoktól?

KOVÁCSNÉ Biztos úr, higgye már el neki, hogy a baromsága miatt történt...

RENDŐR Állj. Még egy szó és kivezettem.

KOVÁCS Tessék elhinni, hogy én csak...

RENDŐR Szóval beismeri, hogy bombákat gyárt?

KOVÁCS Nem bombákat, csak összekevertem a hogyismondjákot, meg az izét... és az... szóval... fel... hö...

RENDŐR Értem én kérem. De nagyon értem. *(előveszi a rádiótelefont és tárcsáz)* Alezredes úr itt Búbosbanka törzsőrmester jelentkezem. Alezredes úr jelentem fülöncsíptem a templom és a városháza robbantóját...Igen, itt áll mellettem... igen... Felderítettem a műhelyét is, próbálta eltüntetni a bűnjeleket, de nem sikerült... Értettem. Tíz percen belül ott vagyunk. *(elteszi a telefont)* Kovács Béla, anyja neve Gránátalma Hermina ezennel letartóztatom *(olvassa egy papírlapról)* robbanóanyag gyártása és ezzel való visszaélés alapos gyanúja miatt. *(billincset tesz a kezére)*

KOVÁCSNÉ Rendőr úr. Higgye el ez egy szerencsétlen félreértés.

RENDŐR *(megragadja Kovácsot és viszi)* Asszonyom, az én körzetemben nincsenek véletlenek. Gyerünk! *(Kimennek)*

KOVÁCSNÉ Hát, most nézd meg ezt a nagybarom apádat! Egy ilyen tehetségtelen, szerencsétlen alakkal kell nekem élnem. Nem elég, hogy elcsesztett a háztól legalább húszezer forintot, még be is zárják.

KOVÁCSLÁNY Szegény apu, jót akart.

KOVÁCSNÉ Nem az akaratáról van szó. Mi lett volna eddig is veled, ha nem vagyok mellette.

KOVÁCSLÁNY Régen is ilyen volt?

KOVÁCSNÉ Még ilyenebb.

KOVÁCSLÁNY Akkor meg minek mondtál igent?

KOVÁCSNÉ Dehogya is mondtam igent. Egy munkahelyen dolgoztunk, aztán egyszer csak közöltem veled, hogy na, öregem kapd össze magad, szombaton meg esküszünk. Gondoltam egyszerű, rendes ember, jó férj lesz belőle, amolyan könnyen kezelhető. Hát, bejött. Láthatod egy hete jár az SZTK-ba kezelésre.

KOVÁCSLÁNY Félénk, gátlásos emberke.

KOVÁCSNÉ Az, szerencsétlen lelkem.

KOVÁCSLÁNY Hogy is tudtad először ágyba vinni? Ráparancsoltál?

KOVÁCSNÉ Ágyba még csak beügyeskedtem valahogy, de a további nem volt könnyű, elhíheded. De hát, minden nehézségre van megoldás. Meglátod kislányom, az asszonyoknak mi mindent kel! megoldania, ha azt akarja, hogy rendbe menjenek a dolgok. *(hirtelen vált)* Kibeszéljük szegényt, amikor bevágták a dutyiba. Arról kellene inkább diskurálnunk, hogyan tudnánk kihozni onnét? *(elgondolkodik)* Megvan. Balogh Lajos, a városi párttitkár, ott kezdett nálunk a gyárban, még udvarolt is, csak aztán azt mondta, Mancsi te túl határozott vagy, nekem olyan feleség kell, aki nem okoskodik annyit. De még mindig csíp egy kicsit, megállj fölhimom.

KOVÁCSLÁNY De anyu, a régi párttitkárok már nincsen a helyükön? Ez a Balogh is a jóég tudja merre kalódik.

KOVÁCSNÉ Ilyen aranyos embereket is elüldöztek? Most akkor kihez forduljak, mondd meg?

KOVÁCSLÁNY Ügyvédet kel! keresni, az jól el tudja magyarázni, hogy mi történt?

KOVÁCSNÉ És miből fizetném ki az ügyvédet? Megmondanád?

KOVÁCSLÁNY Úgy tudom, hogy szegény embereknek lehet ingyen jogsegélyszolgálatot igényelni. Erre mondják, hogy kirendelt ügyvéd.

KOVÁCSNÉ Persze, dicsekszem azzal, hogy szegények vagyunk. Nem kel! ide senki szélhámos, majd én bemegyek és kihozom ezt a félnótást.

(Kintről erős kopogás, csengetés hallatszik)

Nincs bezárva, mi egy nyitott család vagyunk. Bújj bel!

POSTÁS *(belép)* Jó napot. Kovács Bellát keresem.

KOVÁCSNÉ Talán inkább Bélát, nem?

POSTÁS *(közelebb lép és mutatja)* Teccik látni, ez már csak Bella lesz.

KOVÁCSNÉ Tudja jóember, az én férjem valóban lehetne Bella is, de azért ha jobban megvizslatja ez mégiscsak Béla lenne, itt a papíron.

POSTÁS Már csak az a kérdés mond e maguknak valamit az a név, hogy Csöluktágitó Kft?

KOVÁCSNÉ A férjem munkahelye.

POSTÁS Térvényes.*(sic!)* Itt tessék aláírni.

KOVÁCSNÉ *(aláírja)* Biztosan berendeli az új főnök. Na, ez is szép bemutatkozás lesz, ezzel janicsár turbánnal, meg a szegyeteljes betegállománnyal. *(bontja ki a levelet, közben odaszól a lányának)* Onts egy kupával a postás úrnak, olyan szépen tette a dolgát.

POSTÁS Ha megtisztelnek, elfogadom.

KOVÁCSLÁNY *(tölt)*

POSTÁS *(gyorsan fölhajtja és már megy is, mint aki menekül)*

KOVÁCSNÉ *(az ívás alatt már olvasta a levelet)* Na, még éppen ez hiányzott, most aztán tényleg jól állunk. Elküldték a nyomorult apádat. Azt írja a mocskos német, hogy átszervezés miatt létszámleépítés történt. Meg lehet ezt csinálni, huszonöt év becsületes munka után?

KOVÁCSLÁNY Ezek szerint. A múlt héten küldték el Sallai Dóra apukáját is az olajosoktól.

ALBÉRLŐ *(bejön)* Nem hallgatóztam, de akaratlanul is mindent hallottam. Kérem én felmondok. Nem lakhatom olyan emberrel egy fedél alatt, aki templomokat robbantgat.

KOVÁCSLÁNY Te is megőrültél?

ALBÉRLŐ Hivatalos személy szájából hangzott el, semmi okom, hogy kételkedjek. Keresek magamnak új helyet, szeretnék már holnap költözni.

KOVÁCSNÉ Tessék csak Győző úr. Tessék. Mi nem tartjuk vissza.

KOVÁCSLÁNY Te tényleg azt hiszed, hogy az apu terrorista?

KOVÁCSNÉ Hagyd kislányom. Ha menni akar, hadd menjen. De a tartozását előbb leteszi az asztalra, mert innét ki nem visz egy lyukas gatyát sem.

ALBÉRLŐ *(meglepődve néz, aztán köszönés nélkül kimegy)*

KOVÁCSFIÚ *(bejön, tolja a nagyapát)* Heló!! Megjöttünk. A nagypapa betojt, de amúgy minden rendben. Holnapra is szereztem egy üzletet.

KOVÁCSLÁNY Hol a francban voltatok?

KOVÁCSFIÚ Bérbe voltunk véve.

KOVÁCSLÁNY Bérbe? Minek?

KOVÁCSFIÚ Segélyt igénylő családnál voltunk. Kijöttek megnézni a körülményeket és mi adtuk a halálosan beteg nagypapát. Akkora sikerünk volt, hogy még könnyezett is az önkormányzati nyanya. *(megáll nagypapával a szoba ajtóban és hátra néz Kovácsnéra)* Na, akkor én most visszateszem az ágyba.

KOVÁCSNÉ Helyes. Csak aztán vakard is ki a szarból.

KOVÁCSFIÚ Én?

KOVÁCSNÉ Te üzletelsz vele.

KOVÁCSFIÚ *(fintorog, aztán betolja nagyapát a szobába)*

KOVÁCSLÁNY Arany pofa ez a gyerek.

KOVÁCSNÉ Az.

KOVÁCSFIÚ *(kijön a szobából és a konyhába megy)* Mi van kaja. Kimarja a gyomromat az éhség.

KOVÁCSNÉ Túrós tészta.

KOVÁCSFIÚ Az jöhet.

KOVÁCSNÉ Száz forint.

KOVÁCSFIÚ Tessék?

KOVÁCSNÉ Vállalkozóknak egy adag száz forint.

KOVÁCSFIÚ A rohadt életbe. Szívatsz?

KOVÁCSNÉ Nem.

KOVÁCSFIÚ *(hirtelen magabiztos lesz)* Tudod mit? Igazad van. Jöhet a dózis egy százasért. *(leül az asztalhoz)*

KOVÁCSNÉ *(tálat)*

KOVÁCSLÁNY *(odaül ő is az asztalhoz)* Meghívsz egy fogásra?

KOVÁCSFIÚ Na ne. Ti ki akartok engem fosztani. Egyébként is neked jár, te még eltartott vagy.

KOVÁCSLÁNY Te vagy a jövő embere. Én még nem keresek, apának ma mondtak föl, a nagyapának pár fillér a nyugdíja.

KOVÁCSFIÚ Fölmondtak az öregnek?

KOVÁCSNÉ Föl, a szemetek. *(oda teszi a tányér ételt)*

KOVÁCSFIÚ Nyugi, beveszem a vállalkozásba. *(Enni kezd)*

KOVÁCSNÉ Mire tudnád használni? Nagyapát is felrobbantja.

KOVÁCSFIÚ Bérbe adom. Lesz olyan család, ahova apát keresnek.

KOVÁCSNÉ Te tudod. De előbb hozd ki a fogdából.

KOVÁCSFIÚ Miféle fogdából?

KOVÁCSNÉ A rendőrségből, ugyanis letartóztatták. Azt hiszik ő robbantgatott a templomnál, meg mit tudom én még hol.

KOVÁCSFIÚ Ezek megőrültek.

KOVÁCSNÉ Ki tudja. Amilyen kerge az apátok, engem már semmi sem lepne meg.

KOVÁCSFIÚ Ha így áll a dolog, akkor viszont kétes hírű alakot nem vehetek be a vállalkozásomba. *(anyjához fordul)* Adj a Cilinek kaját, meg szedj magadnak is. Állom a cechet. Ma mindenki az én vendégem. Vigyél be az öregnek is egy tányérral. Jól alakított.

KOVÁCSNÉ *(szed a lánynak, magának és az öregnek is)* Mi a fenét kellett ott annyira alakítani?

KOVÁCSFIÚ Egy bamba nagyapát, aki már megszólalni sem tud.

KOVÁCSLÁNY Nagy kunszt, itthon állandóan gyakorolja.

KOVÁCSFIÚ Megállás nélkül szexlapot, meg banánt akart. Nagy hiba volt rászoktatni, most aztán nevelhetem ki belőle. De azért jól csinálta. Az önkormányzati nagysága háta mögül bemutattam egy meztelen csajt, kicsordult az öreg nyála, a nő még könnyezett is annyira sajnálta.

KOVÁCSLÁNY Megkapták a pénzt?

KOVÁCSFIÚ A segélybizottság tagjai lelkiileg összehúzóva, egymást támogatva távoztak, holt biztos, hogy megkapják. Úgyhogy el is döntöttem, a jövőben csak százalékra dolgozunk.

KOVÁCSNÉ *(egy tányérral megy a szobába)* Na, öreg itt a kaja. Amint hallom megérdemli.

NAGYAPA *(pizsamában megjelenik az ajtóban)* Pikk szalámi, barna sör, madártej.

KOVÁCSNÉ A fenébe is, de igényesek lettünk.

NAGYAPA Ügyvezető vagyok. Ügyvezető.

KOVÁCSNÉ *(hátra fordul a fiához)* Na, édes fiam, ezt már te rendezd le vele. Az öregnek luxus igényei vannak. *(Visszafordul az öreghez)* Ez már akkor nem is kell?

NAGYAPA Pikk szalámi, barna sör, madártej.

KOVÁCSNÉ *(a tányérral visszamegy a konyhába)* Kísfiam, jó lesz, ha még idejében átváltasz kutya, meg aranyhőrcsög kölcsönzésre, mert napokon belül csödbe mész. Cili, öltözz, megyünk apádért. Hol az a levél. Ja, és tegyél el jó nagy zsebkendőket, zokogni fogunk. *(a fiúhoz)* Az öreg a tiéd. Tedd tisztába és etesd meg.

(Kovácsné és Kovácslány elsietnek)

KOVÁCSFIÚ *(odasétál az öreghez)* Na, nagyapa. Jöjjön, tisztába teszem, aztán eszik valamit. *(vezeti be az öreget)* Pikk szalámi? Nincsen. Barna sört, évek óta én sem ittam, madártejet nem tudok csinálni. Egyébként is már az első napon nem vihetjük csödbe a vállalkozásunkat. *(eltűnnek a szobában)*

(Elsötétül a színpad)

4. JELENET

ALBÉRLŐ *(félmeztelenül, törülközővel a derekán, fején dús samponhabbal áll a kádban, kezében papírlapot tart, abból olvas, kiejtése nagyon teátrális)*...Még a nyomorult fereg sem tűri, ha lábbal tapodják. A magyar nép nem leszen, nem lehet gyávább a féregnél. Aki nem akar honat...hontalan vándor koldussá lenni, akinek szívében a becsületnek, a hazaf.ságnak legkisebb szikrája ég, aki nem akarja a szolg.ságnak keserves kilin...bilincset hordozni, akinek nője, gyereke van..." *(megtorpan, néz a papírra, majd kifelé bambán, elejti a papírlapot és szabadon folytatja a szónoklatot)* Honfitársaim! Magyarok!...

KOVÁCSLÁNY *(kijön a másik kissozobából, meghallja, amint az albérlő szónokol, leül a nappaliban és mosolyogva fülel)*

ALBÉRLŐ ...Azt állítják egyesek, hogy ebben az országban véghez ment a rendszerváltá...ozás, hogy lebontottuk a rothadó bolsevista akolo...aklokot és helyettük már le is betonoztuk a kap.talizmus kőkemény alapjait. Hát, ezek az urak nagyot tévednek. Az ellenes...ellenség továbbra is közöttünk bujkál, beépült sorainkba és hosszú csápjaival szipóz...szipolyozza a vértünket...

KOVÁCSNÉ *(teli szatyrokkal a kezében bejön)* Hahó! Van itthon valaki?

ALBÉRLŐ *(hirtelen maga elé rántja a zuhanyfüggönnyt, és eltűnik)*

KOVÁCSLÁNY *(még mindig mosollyal az arcán feláll és a konyha felé indul)* Csak én vagyok itthon.

KOVÁCSNÉ *(lepakolja a szatyrokat)* Apád? Merre van apád?

KOVÁCSLÁNY Lent van, a pincét állítják helyre a közös képviselővel.

KOVÁCSNÉ *(sűrög-forog, hangosan beszél)* Na, az sok pálinkába fog kerülni nekem. Mit tudsz az albérlőről? Napok óta nem láttam. Elköltözött?

KOVÁCSLÁNY *(ő is hangos)* Szerintem elpakolt. *(az ujját a szája elé emeli, mutat a fürdőszoba felé és suttog)* Itt lapít. Kilestem.

KOVÁCSNÉ A mafla. Megcsinálta múltkor a nagyjelenetet, hogy elmegy. Ez azt képzei, hogy csendben, fizetés nélkül meghúzhatja magát? Csak dugja ki az orrát, rákoppintok.

NAGYAPA *(megjelenik az ajtóban, piros mikulás ruhában, fehér szakállal)* A teámat.

KOVÁCSNÉ Magába meg mi ütött ezzel a maskarával?

NAGYAPA Mikulás...Keksz.

KOVÁCSNÉ Na, jól van menjen be, viszem a teát, meg a szexlapot.

NAGYAPA Nem szex. Keksz.(*bemegy*)

KOVÁCSNÉ Jól van. (*Készíti a teát, pakolja a tálcára és indul*)

KOVÁCS (*koszos munkásruhában, fején egy kisebb kötélssel bejön, mögötte a közös képviselő, mindketten enyhén spiccesek*)

KOVÁCSNÉ (*megtorpan, amint meglátja a férjét*)
Kínáld meg a Közös urat pálinkával és köszönd meg, hogy segített. (*Bemegy az öreghez*)

KOVÁCS (*megy a konyhába, két kupába önt pálinkát*)
KÖZÖS KÉPVISELŐ (*követi, majd felemeli a poharat*)
Istenem, csak ne...izé, na...

KOVÁCS (*ő is emeli a poharat*) Utálná ennyire.

KÖZÖS KÉPVISELŐ Az, az. Ja, kiment a fejemből. (*Felhajtja*)

KOVÁCS Közös úr köszönöm a segítséget. (*Kezetnyújt, megszorítja Közös kezét*) Ha magának is lesz valami dolga visszasegítem.

KÖZÖS KÉPVISELŐ Szóra sem érdemleges.

KOVÁCS Még egyet. (*újra tölti a kupákat*)

KÖZÖS KÉPVISELŐ Aranyos Kovács úr, milyen igaza van. Még egyet.

(*koccintanak, és egyszerre hajtják föl*)

KOVÁCSNÉ (*kilép a szobából*) Béla. Nem itatjuk le Közös urat. Családos ember, haza várják.

KOVÁCS Szó sem lehet róla, Rózsám. De tudod mekkorát dolgoztunk?

KÖZÖS KÉPVISELŐ Óriásit, Kovácsné kérem. Óriásit. Na én e!...Bazsarózsás kezét csókolom,...és a magáét is Kovács úr. (*Bizonytalan léptekkel az ablakhoz megy és kilép rajta*)

KOVÁCSNÉ Azt majd még megnézem. Na fiam, ülj le a nappaliba, mert látom egy kicsit elfáradtál.

KOVÁCS Kérlek. (*a nappaliban leül a tévé elé, úgy nézi, hogy nincs bekapcsolva*)

KOVÁCSLÁNY Jól becsíptek, mind a ketten.

KOVÁCSNÉ Ehhez nagyon értenek.

KOVÁCSFIÚ (*beront*) Sz'asztok. Viszem nagyapát.

KOVÁCSNÉ Minek öltöztetted be az öreget?

KOVÁCSFIÚ Az egyik áruháznak eladtam. Mi adjuk a Mikulást.

KOVÁCSNÉ Nem volt jó a nagyapa bérbeadás?

KOVÁCSFIÚ Annak vége, lebuktunk. A harmadik családhoz ugyanazok jöttek ki, mint az elsőhöz és felismerték. Rendőrt akartak hívni, így aztán megléptünk. Az üzleti életben legfontosabb erény a rugalmasság. (*belép a nagyapa szobájába*) Kész van? Indulunk.

KOVÁCSNÉ Mit meg nem érek még ebben a családban?

KOVÁCSFIÚ (*tolja ki nagyapát*) Remélem tudja a verset. (*indulnak kifelé*)

NAGYAPA Hull a hó, hull a hó,... Mikulásnak lenni jó, halihó, halihó,... a zsebemben mogyoró...

KOVÁCSLÁNY Guruló Mikulás. Hm, nem is rossz.

(*Kovácsfiú Nagyapát kitolja a lakásból*)

KOVÁCS Nincs egy csipetnyi sarmja az öregnek. Sőtlan.

KOVÁCSNÉ Te jobb lennél. Másra nem is vagy alkalmas, mint Mikulásnak.

KOVÁCS Én pulykát fogok tenyészteni.

KOVÁCSNÉ Pulykát!?

KOVÁCS Pulykát. A fogdában beszélgettem egy úriemberrel, azt mondta most a pulyka a legjobb üzlet. Jobb, mint az olajszőkítés, mert nincs lebukás.

KOVÁCSNÉ Képzelem milyen úriember lehetett az, akivel a rendőrségi fogdában összejöttél.

KOVÁCS Miért? Igazi. Tévedésből vitték be. Akár csak engem. Tudod te, hogy a rendőrség mostanában milyen sokszor téved?

KOVÁCSNÉ Na jó, hagyjuk a hülyeségeket Béla. Hol a pokolban akarsz te állatokat tartani? Az erkélyen? A szekrényben? A WC-ben? Nincs egy négyzetméternyi területünk sem.

KOVÁCS A pincében. A többi lakótól bérelni fogom a részét és...

KOVÁCSNÉ Na, ebből elég. Nem fogsz te semmiféle pulykát ide hozni a nyakamra. Először is fogalmad sincs az állattartásról, mondd te tudod egyáltalán a lyukasfenekű munkás származásoddal, hogy a szárnyas töméntelen mennyiségű takarmányt eszik, de nem csak eszik, ki is tojja? Méghozzá sokat és bűdöset. Másodszor, társasházban tilos az állattartás...

KOVÁCS Bérelek egy téesz istállót, tudod mennyi áll üresen? KOVÁCSNÉ (*nyomatékkal folytatja*) Harmadszor, nem vagy alkalmas semmiféle szervezőmunkára, kulizhatnék ott is helyetted, úgyhogy felejtse el ezt a baromságot. Te csak ülj itt, légy mindig szem előtt, nem szeretném, ha újabb örültséget csinálnál, mert még egyszer nem fogok a földig megalázkodni, hogy kihozzalak a fogdából. Öt percenként füttyüljél, mint a rigók, hogy tudjam merre szédelegsz. Bejelentkeztél a Munkaügyi Hivatalba?

KOVÁCS Még nem, de...

KOVÁCSNÉ Akkor ne téblábolj itt körbe-karikára, menj és intézd el, mert hogy munkád nem lesz az egy dolog, de hogy a tetejében munkanélküli segélyt sem fogsz kapni, attól már elöntene az epe.

KOVÁCS (*feláll és kezd vetkőzni*)

KOVÁCSNÉ Állj. Ilyen bűdös pálinkaszaggal nem mehetsz oda, de holnap reggel az legyen az első.

KOVÁCS (*kezd visszaöltözni*)

KOVÁCSNÉ Azt a koszos göncöt vedd le, de gyorsan.

KOVÁCS (*vetkőzni kezd, aztán bemegy a második kisszobába*)

KOVÁCSLÁNY Mindig bántod. Hidd el jót akar.

KOVÁCSNÉ Azt tudom. De fogalma sincs mennyi munkával jár egy baromfifarm. Én parasztlány voltam, de ez egy koszos, proli bérkaszárnnyában nőtt föl, azt hiszi, hogy a szárnyast bedugjuk az ölbe, az magától megnő, meghízik, aztán csak le kell vágni, hogy megbálhassuk.

KOVÁCSLÁNY Tényleg? Az olyan komplikált.

KOVÁCSNÉ Nekem elhiheted.

KOVÁCSLÁNY Holnaptól egy másik fickónak fogok rendszeresen beszédgyakorlat órákat adni. Ő már fizet is érte.

KOVÁCSNÉ Helyes. Pocsékul állunk. Kell a pénz. Itthon csinálod?

KOVÁCSLÁNY Nem. Bent a pártirodán. Képzeld ez is politikus akar lenni és úgy raccsol, mint egy idióta papagáj. (*utánozza*) Kévvlek szépen, pvecizen pvvóbáljuk meg felvvajzolni a teveinket. (*visszavált*) Nem lehet belőle úgysem kihozni semmit, de miért ne? Kell a pénz.

KOVÁCS *(elnyűtt fürdőköpenyben megjelenik a szoba ajtóban)* Megvan. Politikus leszek.

KOVÁCSNÉ Te!

KOVÁCS Én hát.

KOVÁCSLÁNY Apunak igaza van. Hallgasd csak, nincs beszédhibája.

KOVÁCSNÉ Tőlem. Előbb azért csak jelentkezz be, a Munkaügyi Hivatalban.

KOVÁCS *(leül a teve elő, bekapcsolja, nagy hangerevével éppen a híradót sugározza, a bemozdó hangja hallatszik)* Végéhez közeledik a választási kampány, holnaptól már tilos pártreklámot közzétenni. Kihaszználva az utolsó estét meghívtuk a pártok elnökeit egy kis esélylatolgató beszélgetésre...

KOVÁCSNÉ *(bekiabál Kovácshoz)* Az isten szerelmére, halkítsd le, szét megy a fejem.

KOVÁCS *(kelletlenül feláll, lehalkítja a készüléket, aminek hangja egy kicsit hallik, de a szöveget nem lehet érteni)*

ALBÉRLŐ *(kikukucskál a fürdőből, majd oszoni kezd a kijárat felé)*

KOVÁCSNÉ *(háttal állva dolgozik)* Jó estét Győző úr!

ALBÉRLŐ *(behúzott nyakkal megtorpan)* Jó estét.

KOVÁCSNÉ Hogy-hogy itt van? Hiszen maga elköltözött. Vagy jött megadni a tartozását?

ALBÉRLŐ Nem, csókolom. Az a...szóval én...elnézést kérek a múltkori kirohanásomért... én nem jól láttam a helyzetet... úgy, hogy... visszavonom.

KOVÁCSNÉ Szóval marad.

ALBÉRLŐ I-gen. Ha lehet.

KOVÁCSNÉ Lehetni éppen lehet, csak ki kellene fizetni a tartozását.

ALBÉRLŐ Természetesen. Még három napot kérek és akkor...

KOVÁCSLÁNY Hova mész Győzi? *(megindul felé és próbál rá hatni)*

ALBÉRLŐ Dumálni.

KOVÁCSLÁNY A pártba?

ALBÉRLŐ Áhá.

KOVÁCSLÁNY *(előtte áll, néz a szemébe)* Veled megyek. Oké?

ALBÉRLŐ *(megkönnyebbülten)* Hát persze.

KOVÁCSLÁNY Gyerünk.*(indul, az előszobában felkap egy kabátot)*

KOVÁCSNÉ Mikor jössz?

KOVÁCSLÁNY Majd.

(Kovács lány és Albérlő távoznak)

KOVÁCSNÉ Micsoda válasz? Én mertem volna így beszélni az anyámmal.

KOVÁCS *(feje ráhanyatlak a fotel támlájára és egyre velőtrázóbban horkol)*

KOVÁCSNÉ *(kétszer is odanéz, aztán megszólal)* Meg vagyok veletek áldva. *(Odamegy a férjéhez, fölnyalabolja és beviszi a második szobába)*

(Kovácsfiú tolokocsin betolja Nagyapát, megáll vele a szőnyeg közepén)

KOVÁCSNÉ *(kijön a szobából)* De gyorsan megjöttetek.

KOVÁCSFIÚ Jól befuccsoltunk, pedig azt hittem, hogy mi leszünk a város Mikulása. Az öreg az atyaúristennek sem akart megszólalni.

KOVÁCSNÉ Vagy nem tudott.

KOVÁCSFIÚ Kecszet, teát, aztán meg a szexlapot követelt, de a verset képtelen voltam kihúzni belőle. Tudta, hiszen két napig tanultuk. Képzeld el, legalább száz gyerek ott tolongott az áruházban. Micsoda blama.

KOVÁCSNÉ Most mi lesz?

KOVÁCSFIÚ Ezt föladom, valami mást kell kitalálnom. Úgyhogy anya, itt van, a tiéd, én lemondtam róla. *(nagyapára mutat)*

KOVÁCSNÉ Köszönöm kisfiam.

KOVÁCSFIÚ Mit csináljak, nem piacképes az öreg. *(nagyapát betolja a szobájába és szinte azonnal jön is vissza)* Van egy kis kaja? Persze pénzem nincsen.

KOVÁCSNÉ Na, gyere. *(tálatni kezd)* Én nem is értem, mindenkinek összejön valami koszos kis vállalkozás, nektek semmi sem sikerül. Úgy látszik nem vagyunk tehetséges család. Répafőzelék jó lesz?

KOVÁCSFIÚ *(leül az asztalhoz)* Jöhet. Tudod, egyetlen nagy ötlet kellene, egy isteni szikra. Akik vitték valamire, azok mind beletenyereletek, nem léteznek, hogy nekem ne sikerülne.

KOVÁCSNÉ Én már nem tudok hinni semmiben. Apád mellett meg kellett szoknom, hogy mi egy nagy nulla vagyunk, édes fiam. *(koppanva odatesz egy tányér ételt)* És most már egyre rosszabb. Hogy egyáltalán megéljünk, holnaptól hetente kétszer meggyünk takarítani a Pannával. Munkaidő után. Szerzett három menő vállalkozót, puccba vágjuk a lakásaikat, fejenként napi kétezerért. Akárhogy nézem, nem is rossz.

KOVÁCSFIÚ *(felhéz az evésből)* Megvan. Gépkocsikat fogok behozni külföldről, karambolos járgányokat. Megcsináltatom őket és nagy felár! eladom. Óriási üzlet. Óriási.

KOVÁCSNÉ Ehhez pénz kell édes fiam, sok pénz. Miből veszed meg az autókat? Miből fizeted ki a vámot, a szerelőket, a festést?

KOVÁCSFIÚ Kérek kölcsön.

KOVÁCSNÉ Kitől? A jóistentől?

KOVÁCSFIÚ *(kedvetlenül eszik tovább)* A franc egye meg, hogy másoknak milyen könnyen összejön, nekem meg semmi nem jut az eszembe. *(rövid gondolkodás után)* Megvan. Jó pénzért el kel! adni a céget.

KOVÁCSNÉ Majd megőrült valaki, hogy pénzt adjon érte. Nincsen semmitek.

KOVÁCSFIÚ Miért? Hallottam már ilyent. Valakinek sürgősen kellett egy cég, egy jogi személyiségű társaság és puff vett egyet. Ez az. Holnap meghirdetem az újságban.

NAGYAPA *(megjelenik az ajtóban, az ősz szakáll és a Mikulás-sapka még mindig a fején van)* Hull a hó, hull a hó, én vagyok a... mogyoró...

KOVÁCSFIÚ Most már késő Nagyapa. Felejtse el. Becsődöttünk, nincs mit tenni, eladjuk a céget.*(anya felé mondja)* Na, mit szólsz, anya? Milyen jól hangzik: Eladom a céget.

NAGYAPA Pick szalámi.

KOVÁCSNÉ Sárgaborsó főzelék, üresen.

NAGYAPA Nem kell. *(megfordul és bemegy a szobájába)*

(Elsötétedik a szőnyeg)

5. JELENET

(Kovács egyedül ül a nappaliban és tévézik. A tévében egy mezőgazdasági műsor megy)

TELEVÍZIÓ, NARRÁTORHANG ...A szárnyasok közül kimagaslóan a leggazdaságosabb tenyészállat a pulyka. Igénytelen, nagyon jól hasznosítja a takarmányt és immunrendszere is nagyon nagy biztonsággal megvédi a vírusos fertőzésekkel szemben. Elmondhatjuk, hogy az ilyen jellegű elhullás szinte jelentéktelen. Húsa kiváló. Táplálkozásélettani értékét nagyban növeli, hogy nem zsíros, magas a fehérjetartalma és számtalan kitűnő elkészítési módja ismeretes. Legkeresettebb a mellrész és a comb, ezeket nagy mennyiségben exportálják a baromfiüzemek elsősorban német, osztrák és francia piacokra...

(a műsor-rész elején csengetnek, Kovács kimegy, ajtót nyit, feltűnik a Felmérő)

KOVÁCS Tessék.

FELMÉRŐ Jó napot kívánok. Az Országos Nemzetvédelmi Felmérő Hivataltól jöttem. (Igazolványt kap elő, de már el is teszi) Megbízásom van rá, hogy felmérjem a lakásukat.

KOVÁCS Hát, csak tessék.

FELMÉRŐ (bemeget a nappaliba, kinéz az ablakon, először csak szemmel méricskél, aztán elővesz egy nagy tervrajzot, kiteríti a padlón nézegeti, majd egy mérőszalagot kap elő és méreget)

KOVÁCS (érdeklődve figyel, egyre közelebb araszol a Felmérőhöz, közben kikapcsolja a tévét)

FELMÉRŐ Azért csak nagy dolog, hogy felvesznek bennünket a NATO-ba, nem gondolja?

KOVÁCS Az, az.

FELMÉRŐ Rá szavazott.

KOVÁCS Rá. Igen.

FELMÉRŐ Öt, tíz éve hitte volna, hogy a ruszkat ki-zavarjuk és a helyükre besétálnak az amerikaiak?

KOVÁCS Nem. Azt nem.

FELMÉRŐ Én sem. És tudja csak azt sajnálom, hogy drága jó apám ezt nem érthette meg. Két éve meghalt. (elérzékenyül, abba hagyja a munkát)

KOVÁCS Résztvétem.

FELMÉRŐ Min ment keresztül szegény ember, és ártatlanul. Bebörtönözték az ÁVÓ-sok, aztán meg 56-ért is leültették, képzelheti mennyire utálta ezt a rendszert. A börtönben csak azt kérte az úristentől, hogy a kommunista világ összeomlását érhesse meg, csak ezt az egyet. És megérte? Nem. (szinte már könnyezik) De hát miért? Mondja meg miért nem érthette meg? ('magába roskadva megtörli a szemét)

KOVÁCS Igazán sajnálom. Ha nem jól érzi magát, kérem üljön le, vagy... dőljön le egy kicsit. Kér egy pohár vizet, esetleg gyógyszert?

FELMÉRŐ (láthatóan összeszedi magát) Nem. Néze, én katonáember vagyok, tudnom kell uralkodni az érzelmeimen. Na, dologra föl, mert soha sem végzünk. (beakasztja a mérőszalag végét az ablak kilincsébe és hátrálva húzza befelé hosszan, majd ránéz Kovácsra) Ne haragudjon, nem segítene egy kicsit?

KOVÁCS (készségesen ugrik) De. Mondja mit csináljak.

FELMÉRŐ Jöjjön, fogja meg jó erősen a szalagnak ezt végét.

KOVÁCS (átveszi Felmérőtől)

FELMÉRŐ (a nagy alaprajzot kiteríti az asztalon)

Elárulom magának, hogy az amerikaiak nem szeretik az összecsapott munkát. Nem tűrik, hogy a rajz akár egy millimétert is eltérjen. Akkor vége. Ezért kell haláli pontosan lemérnünk mindent. Jaj, eljárt a szám. Ugye megígéri, hogy senkinek egy szót sem szól erről az egészről. Nézze én az állásommal játszom, ha...

KOVÁCS Nyugodt lehet, hallgatok, mint egy süket-néma. (idegesen tipródik egy helyben) De, ne haragudjon mire kell a NATO-nak pont a mi lakásunk.

FELMÉRŐ Megígéri, hogy senkinek egy szót sem.

KOVÁCS Megígérem.

FELMÉRŐ Isten bizony?

KOVÁCS Isten bizony.

FELMÉRŐ (ott hagyja az alaprajzot, közelebb lép Kovácshoz) De tényleg. (egy kicsit suttogva mondja) Az önök lakása légvonalban beleesik abba a képzeletbeli egyenesbe, ami összeköti a budapesti katonai parancsnokságot a brüsszeli NATO főparancsnoksággal. Tud követni?

KOVÁCS I-igen.

FELMÉRŐ Na kérem. A két parancsnokság között lézercapcsolatot létesítenek, amit uszkve kétszáz kilométerenként erősíteni kell, hogy kellő minőségű legyen a jel. Nézze, az önök lakása az a pont, ahova fel kell szerelni egy erősítő dobozt. Ide a mennyezet alá. Mi most ezt mérjük be. (Távolabb lép, szemmel méricskél, majd rászól) Húzza meg a szalagot, hogy feszes legyen.

KOVÁCS (nagyon bambán áll, tétován feszít a szalagon)

FELMÉRŐ (keresztben ránéz a szalagra, méricskél) Ahá. Sejtettem, egy centivel hosszabb. De semmi gond korigálunk és minden rendben lesz. Annyi belefér a hibaszálalékba.

KOVÁCS (ideges, zavart) Ha jól értettem, akkor ide a szobába fölraznak egy fémdobozt.

FELMÉRŐ Maga művelt ember. El kell ismerni vág az agya.

KOVÁCS Mekkora?

FELMÉRŐ Ha szerencsénk van akkor a B 45-öst, az egyszer egy méteres. Ha csak B 75-ös van raktáron, hát az egy kicsit nagyobb.

KOVÁCS És van ennek az izének hangja?

FELMÉRŐ Ha adás van akkor kattog, így csinál: katt, katt, katt. Ha üzemen kívül van, csak zúg egy kicsit.

KOVÁCS Sugárzás. Van-e sugárzása?

FELMÉRŐ (közelebb lép Kovácshoz) Megmondom magának őszintén ezen még ezek is vitatkoznak. Egy texasi asszony ágya közel állt az erősítődobozhoz, három hónap alatt meghalt. A férje most perli a NATO-t.

KOVÁCS Ne haragudjon...

FELMÉRŐ Pillanat, most ne zavarjon számolok. Ötvenegy, hatvan... Parancsoljon. Mit akart kérdezni?

KOVÁCS Ne haragudjon. Nem lehetne ezt az izét, szóval...

FELMÉRŐ Nézze, viszont van egy óriási előnye a dolognak. A katonai elhárítás folyamatosan szemmel tartja a lakást. Ide betörő egyszerűen be nem tudja tenni a lábát. Ha csak a kilincse néz, egy pillanat, zutty össze-csomagolják és már el is vitték. Na, ne kérdezze, hogy hová.

KOVÁCS Ez a mi lakásunk. Kötelesek vagyunk ezt megengedni?

FELMÉRŐ Uram. Ez OTP-társasház, igen?

KOVÁCS Igen.

FELMÉRŐ Kifizette ön a lakás teljes árát?

KOVÁCS Nem.

FELMÉRŐ Ön csak egy bizonyos kisebbségi tulajdonrészrel rendelkezik, annyival amennyit eddig letörlesztett. Itt van a bank elnökének hozzájárulása, hogy engedélyezi a szerelést. *(mutatja)*

KOVÁCS De uram, kérem. Nem lehetne valahogy mégis megbundázni, hogy ne nálunk, hanem a... mondjuk a szomszédban legyen?

FELMÉRŐ Sokan kérik ezt, de megmondom magának őszintén nagyon nehéz. Iszonyatosan nehéz. Be kell bizonyítanom, hogy oda esik.

KOVÁCS Hajlandó lennék egy bizonyos összeget adni, ha ön...

FELMÉRŐ *(nézelődni kezd a szélső falnál)* Nehéz, nehéz.

KOVÁCS Kétezer.

FELMÉRŐ Majdnem lehetetlent kér tőlem.

KOVÁCS Háromezer.

FELMÉRŐ Ajjaj jaj.

KOVÁCS Háromezer ötszáz.

FELMÉRŐ Nem tudom mit szó! a parancsnokság. Van ott egy őrnagy.

KOVÁCS Háromezer nyolcszáz.

FELMÉRŐ De talán valamit ki tudok okoskodni. Talán.

KOVÁCS Négyezer.

FELMÉRŐ Ha néhány centimétert csalok a felmérésnél, talán.

KOVÁCS Négyezer.

FELMÉRŐ *(visszafordul Kovács felé)* Kitaláljuk, nem gaz? Maga, meg én. Mi ketten. De ugye az nem baj, ha a fal túlsó oldalára, a szomszédhoz tesszük át?

KOVÁCS *(megkönnyebbülten)* Nem.

FELMÉRŐ Biztos?

KOVÁCS Mint a halál. *(Kovács odaszalad a szekrényhez, előveszi a pénzt és átadja)* Köszönöm, uram. Nagyon köszönöm. Maga nem is sejti, mitől mentett meg engem. Ha nem tudtam volna elintézni a feleségem megenne. Megenne? Fölnégyelne, szétmarcangolna.

FELMÉRŐ *(zsebre gyűri a pénzt)* Kovács úr. Adja a szavát, hogy maga az életben nem látott engem. Én itt, ebben a lakásban soha, de soha nem jártam.

KOVÁCS *(megragadja a kezét)* Uram, én úriember vagyok, a szavamat adom és köszönöm a jóságát.

FELMÉRŐ Emberek vagyunk. Miért ne segíthetnénk egymáson, ha lehet. Nem igaz? Most pedig átnézek a szomszédba. De előbb lemegyek az utcára, onnét jövök vissza, nehogy gyanút fogjanak. Érti? *(ujját az ajkára emeli)* Pszt!

KOVÁCS *(ő is felemeli az ujját)* Ertem. Pszt!

FELMÉRŐ *(mosolyogva távozik)*

KOVÁCS *(boldogan int, beteszi az ajtót és visszamegy a tévéhez)* Micsoda húzás, micsoda húzás. Hiába, egy Kovács, az mégiscsak csak egy Kovács. *(bekapcsolja)*

TELEVÍZIÓ, NARRÁTOR ...a Fogyasztásvédelmi Felügyelőség munkatársai átfogó ellenőrzést tartottak a főváros V. kerületének italboltjaiban. Megállapították,

hogy majdnem felében nem használták előírás szerint a pénztárgépet, így a bevétel az Adóhivatal által nem nyomonkövethető. A kiszabott büntetések értéke elérte a félmillió forintot, egy italbolt engedélyét három hónapra bevonták.

KÖZÖS *(az előbbi kommentár közepén a nappali ablakon át belép)* Elnézést Kovács úr, civilben nem szeretek a lépcsőházban közlekedni. Bazsarózsás...

KOVÁCS *(kikapcsolja a tévét)* Jó napot közös Úr. Jó hogy látom. Magukat is megkeresték a NATO-tól.

KÖZÖS Minket nem. Nézze, hozzánk hosszú ideig jártak orosz katonák fröccsözni, úgy hogy mi inkább a Varsói Szerződéshez tartoznánk még, ha lehet.

KOVÁCS Demokrácia van, nem? Akkor meg lehet. Nálunk voltak.

KÖZÖS Aztán mit akartak?

KOVÁCS Nem beszélhetek róla. Nemzetközi hadititok.

KÖZÖS Akkor ne is beszéljen, én nem akarnék belekeveredni imperialista kémügyekbe.

KOVÁCS Iszunk egyet?

KÖZÖS Csak egyet?

KOVÁCS Kettőt.

KÖZÖS Nem az igazi, de az már mindjárt jobban hangzik.

(Átmennek a konyhába, Közös leül, Kovács egy literes boros üveget vesz elő, két pohárba tölt, ő is leül)

KOVÁCS Na, igyunk a NATO-ra. *(emeli a pohárát)*

KÖZÖS Meg a Varsói Szerződésre. *(ő is felemeli a pohárát)*

KOVÁCS De hiszen az megszűnt.

KÖZÖS Dehogy szűnt meg. Ezek csak hülyítik a népet.

KOVÁCS Hát, akkor arra is. Isten, isten.

KÖZÖS Úgy legyen.

(Koccintanak, aztán isznak, majd Kovács újra tölt)

KOVÁCS Irigylem magát Közös úr. Le van százalékolva, azért is kap valamit, aztán itt van ez a közös képviselőség, erre is csak lepottyán egy s más. És hát legyünk őszinték, nem kell magának megszakadnia ebben a házban.

KÖZÖS Sose irigyeljen, Kovács úr. Meg vagyok én áldva magukkal. Tudja milyen undokok tudnak lenni? Ha nincs víz én vagyok a hibás, ha elromlik a kazán engem szidnak, ha kirázzák a rongyot értem kiabálnak. Ha valakinek elkurvul a felesége velem kötözködik az a nagyökör férj. Hát kell énnekem bárkinek is az agyonnyúzott nője? Most mondja meg. Kell?

KOVÁCS Nem. Na, erre igyunk egyet.

KÖZÖS Mire?

KOVÁCS Hát erre.

KÖZÖS Ja, erre? Azt lehet.

(isznak, Kovács újra tölti a kupákat)

KOVÁCS Közös úr! Én magának bevallok valamit, de ígérje meg, hogy a feleségemnek egy szót se. *(felemeli az ujját az ajkához)* Pszt!

KÖZÖS Mi vagyok én, Nők Lapja?

KOVÁCS Ma a Munkaügyi Központban beiratkoztam a pulykatenyésztő átképzésre.

KÖZÖS Megmondom őszintén, hallottam már rosszabbat is.

KOVÁCS Tudja a feleségemnek az a mániája, hogy ne tenyésszek pulykát. Nekem meg az, hogy tenyésszek.

KÖZÖS Én azt mondom Kovács úr, ha magának akkora nagy kedve van, akkor bizony tenyésszen. Az a feleség ne szóljon abba bele.

KOVÁCS Jaj hát, nem olyan egyszerű dolog ez, Közös úr. De hát maga is nő, tudja, ha egyszer egy feleség azt mondja, hogy nem, akkor ott nincs apelláta.

KÖZÖS Nálunk másképp szuperálnak dolgok. Ha én azt mondom, hogy fehér, akkor az fehér és próbálna az a repedtsarkú nőszemély mást állítani.

KOVÁCS Nehezen hihető, de ha maga mondja. *(ráteszi a kezét Közös karjára)* Közös úr! Tudja mit? Vállalkozunk.

KÖZÖS Már minthogy, mit csináljunk?

KOVÁCS Találjunk ki valami közös üzletet, mi ketten.

KÖZÖS Tanáljunk ki, ha úgy akarja.

KOVÁCS Mit szólna a pulykához?

KÖZÖS Jó fűszeresen, egészben megsütve... Jöhet.

KOVÁCS Nem enni. Tenyészteni.

KÖZÖS Tenyészteni? Hol?

KOVÁCS Hát a pincében.

KÖZÖS Az nem tud fölrobbanni?

KOVÁCS Már hogy tudna.

KÖZÖS Akkor rendben, akkor jöhet.

KOVÁCS Erre igyunk.

KÖZÖS Hát, ha muszáj.

(isznak, Kovács máris utánatölt)

KOVÁCS Látott már pulykát?

KÖZÖS Sütőben. Az asszony nagyon jól csinálja. Tudja töltve, a bőre alá egy kis szalonna, közben borral meglocsolgatni,.

KOVÁCS Lábon járva, látott?

KÖZÖS Már hogyan láttam volna kedves Kovács úr. Nézze, én városi gyerek vagyok egyfolytában amióta kipottyantam erre a világra. Mi baromfit csak boltban láttunk, megkopasztva.

KOVÁCS Vagy tudja mit? Nyissunk kocsmát.

KÖZÖS *(belelkesedik)* Nagy ötlet, nagyon nagy ötlet. Most azonnal lehet?

KOVÁCS Várjon, várjon. Először is kell egy hely, egy jó kis hely, ahol csend van, amit az asszonyok nem találhatnak meg egykönnyen.

KÖZÖS A pince.

KOVÁCS Úgy van.

KÖZÖS Megint a pince. De ugye Kovács úr, a kocsmá semmi körülmények között nem robban.

KOVÁCS Nem, az nem.

KÖZÖS Jó. Akkor mehet. Szóval erre vannak pulykák *(mutatja kézzel)*, arra meg a kocsmá. Mi meg valahol itt közepén. Na, erre igyunk. *(felemeli a poharát és iszik)*

KOVÁCS Igjunk. *(iszik és újra tölt)*

KOVÁCSNÉ *(nagy szatyrokkal beállít)* Na, jó napot. Hát maguk.

KOVÁCS *(felugrik, váratlanul érte felesége betoppánása, látszik rajta, hogy ivott)* Anyukám, Közös úrral közösen nyitunk egy aranyos kis kocsmát.

KOVÁCSNÉ *(szűrős szemmel néz az asztalra)* Azt látom. *(Tesz-vesz, pakol)*

KOVÁCS *(kétségbeesve forgolódik utána)* Komolyan... hidd el... ő megegyeztünk, hogy lent a... szóval na...

KOVÁCSNÉ Tedd el az üveget és próbáld meg felejtetni, amilyen gyorsan csak tudsz.

KÖZÖS *(feláll és indul)* Rengeteg dolgom van. Már megint az a rohadt beázás a negyediken. Kovácsné, bazsarózsás... kezét csókolom és a magáénak... is Kovács úr. *(Kovácsához fordul)* A pincét majd megtárgyaljuk. *(kimegy)*

KOVÁCSNÉ Eddig is iszogattál, de most majd megérem, hogy alkoholista lesz belőled. Voltál a Munkaügyi Hivatalban?

KOVÁCS *(mintha mindig menekülne, igyekszik feleségétől távol állni, hogy ne érezze az alkohol szagát)* Egész délelőtt. Beiratkoztam egy átképe...átképzős tanfolyamra. Számítoló...számítógépes szakma... ember lesz belőlem.

KOVÁCSNÉ Na, ez új. *(fejével int Közös felé)* Mit akart ez a majom a pincével?

KOVÁCS Semmit, anyukám. Semmit. Egy kicsit még javítgatunk, meszelgetünk, söpörgetünk meg ez, meg az.

KOVÁCSNÉ És bíztattak, hogy lesz valami állás? *(A nappali szekrényhez megy és egy dobozban keresgél)*

KOVÁCS Bíztattak, bíztattak. Hetente egyszer... be kell nézнем. Mi az nekem,... benézek. Nem igaz?

KOVÁCSNÉ Csodálatos. *(A dobozt bevágja a szekrénybe)* Te Béla, nem vettél el innét négyezer forintot?

KOVÁCS Én nem. Minek kellene nekem, nem igaz?

KOVÁCSNÉ Lopják a pénzünket. Te, ez az albérlő nem elég, hogy nem fizet, még meg is lop bennünket.

KOVÁCS Nem hiszem... Miért tenné?

KOVÁCSFIÚ *(nagy lendülettel beront)* Óriási hírem van. Képzeltétek eladtam a cégemet.

KOVÁCS *(bambán, mint aki nem ért semmit)* Ne mond.

KOVÁCSNÉ Az mit jelent? *(Visszamegy a konyhába)*

KOVÁCSFIÚ Potom százhusz ezer forintot. Hát nem világszám? Csinálok, egy céget; aminek ma már egy fillér vagyona sincsen és akkor jön három pasas és hipp-hopp lepakol érte egy halom ötszázast. *(Kihúzza a zsebéből egy nagy marék papírpénzt és kivágja a konyhaasztalra)*

KOVÁCSNÉ *(abba hagyja munkát és odalép)* Atyaúrsten, mikor láttam én együtt ennyi pénzt?

KOVÁCS *(kelletlenül ő is odamegy)* Szép. Nagyon szép.

KOVÁCSFIÚ Megvan a nagy ötlet. Cégeket fogok csinálni és sorban eladom valamennyit.

KOVÁCS És ki vette meg?

KOVÁCSFIÚ Mit tudom én. Először azt hittem nyugati befektetők, mert angolul beszéltek, de aztán az ügyvédnél kiderült, hogy FÁK.

KOVÁCS Micsodák?

KOVÁCSFIÚ Hát, az a szovjet utódmicsoda, tudod.

KOVÁCSNÉ Nem lesz ebből baj, kisfiam?

KOVÁCSFIÚ Ugyan már, hogy lenne? Ügyvéddel csináltuk, pontosan lejátszottunk mindent, hamarosan átíratják az ő nevükre, és kész. Holnap nekilátok és csinállok három bétét.

KOVÁCSNÉ Ide figyelj kisfiam. Nem vettél ki a dobozból négyezer forintot?

KOVÁCSFIÚ Ha kellett volna kérek.

KOVÁCSNÉ Biztos? Lehet, hogy elfelejtettél szólni.

KOVÁCSFIÚ Mondom, hogy nem. De itt van egy ötezres és hagyjuk az egészet a francba.

KOVÁCS *(fellélegzik)* Rendes srác vagy, fiam. Így kell ezt csinálni. Így bizony.

TANÁCSNOK *(bejön)* Jó napot. Úgy jövök már, mint aki hazajön. Sajnos rossz hírt hozok lakásügyben, nem fogadták el a nyilatkozatokat, országosan tizenháromezer igény futott be, amikor szerintük csak párezren harcoltak az oroszok ellen Budapesten.

KOVÁCSFIÚ *(gyorsan zsebre gyúri a pénzt és átmegy a nappaliba, bekapcsolja a tévét, amiből halk zene hallik)*

KOVÁCSNÉ Még szerencse, hogy nem vettük komolyan. Én tudtam, hogy nekünk ez nem sikerülhet.

TANÁCSNOK Asszonyom ne tessék elkeseredni, nem adjuk föl, a lakásosztály az utolsó tőltenyig harcol az önök érdekeiért.

KOVÁCSNÉ Köszönjük. Üljön le, tanácsnok úr.

TANÁCSNOK *(leül a konyhaasztal mellé, egy papírlapot vesz elő)* Elhoztam a levelet, amit írni akartak a polgármester úrnak. Felolvassam?

KOVÁCSNÉ Legyen szíves.

TANÁCSNOK Kérem. *(megköszörüli a torkát és monoton hangon olvas)* Nagyon Tisztelt Polgármester Úr! Szeretném Önnek és a testületnek megköszönni azt, hogy a lakásosztálytól nagyon sok segítséget kaptunk problémáink megoldásához. Nem is tudom mi lett volna velünk nélkülük. Az osztály minden tagja önzetlen, barátságos és készséges, különösen az osztályvezető úr. Kérjük, hogy nevünkben is dicsérjék meg és ha van rá mód részesítsék pénzjutalomban őket. Az Ön szavazói, a Kovács család. *(Felnéz)* Na, mit szólnak?

KOVÁCSNÉ Jó.

TANÁCSNOK Ugye aláírják?

KOVÁCSNÉ *(nem igazán lelkesen)* Adja ide. *(Aláírja, majd a férjéhez fordul)* Gyere, ird alá te is.

KOVÁCS *(odalép és aláírja)*

TANÁCSNOK Így ni. *(a levelet fogja és a zsebéből elővett több levél közé helyezi)* Én majd postára adom, engedelmeikkel. *(Feláll és indul)* Akkor mennék is. Ha bármiben tudok segíteni, csak fessenek szólni. *(kimegy)*

KOVÁCS *(átmegy a nappaliba és leül a tévé elé, amiből egy kemény, technós zene hallatszik, rászól a fiára)* Muszáj ezt a marhaságot nézni. Kezdődik a sorozat, kapcsolj át.

KOVÁCSFIÚ Ez egy szuper amerikai együttes, ők vezetik a slágerlistát.

KOVÁCS Senkit sem érdekel. *(kiveszi a fia kezéből a kapcsolót és átkapcsol)*

KOVÁCSFIÚ Miért nem nézhetem?

KOVÁCS Mert jön a sorozat.

KOVÁCSFIÚ Az az amerikai limonádé?

KOVÁCS Az amerikaiak nem csinálnak limonádét.

KOVÁCSFIÚ Jól van. Úgyis tudom, hogy azért szálltál ram, mert te becsődöltél, nekem pedig sikerült.

KOVÁCS Nekem is sikerülni fog. Egy-két nap és eltátod a szádat.

KOVÁCSFIÚ Ezt már hallottam néhányszor.

KOVÁCS Nincs vita. *(felerősíti a tévé hangját)* Csöndet kérek, kezdődik. *(felcsendül egy szignál, kikiabál a konyhába)* Gyere Rózsám, kezdődik.

KOVÁCSNÉ *(visszakiált)* Megyek, megyek, csak még ezt befejezem.

KOVÁCSFIÚ *(fölugrik és indul kifelé)* Jó tévézést. *(kimegy)*

KOVÁCSNÉ *(besiet és leül a férje mellé)* A cégnél takarítás közben délelőtt én már végignéztem. Jó rész, nagyon jó. Jaj, képzeld a Kissné mesélte, amikor haza értem, hogy délután becsengetett a Nagyékhoz egy pasas, valami külföldi katonának adta ki magát, és azzal etette be őket, hogy a lakáson átmegy egy honvédségi cső, vagy mi, és végül levágta őket többezer forintra. De nagy marhák, istenem. *(a képernyőre bök)* A vörös pasas mindjárt felpofozza a nőt, a fához érnek és már üti is. Te, hozzánk nem csengetett be ez a szélhámos?

KOVÁCS *(behúzott nyakkal ül)* Nem. Ide egyáltalán nem.

KOVÁCSNÉ Jó nagy pofon volt, mi? Most az autó majdnem belerohan a szakadékba, csak várd ki. Fiam, levitted a kutyát?

KOVÁCS *(Almos, bágyadt hangon)* Három éve nincs kutyánk.

KOVÁCSNÉ Még az a szerencse. Mindjárt jön a nagy, fekete autó, és kilöki belőle a vörös nőt, de ne izgulj nem hal meg.

KOVÁCS *(fejét neki támasztja a fotelnak, ásítva mondja)* Ne-e-em?

KOVÁCSNÉ Nem. Ha csak azóta nem változtatták meg a filmet. Ezek mindenre képesek... Na ugye, mit mondtam. A szőke gyereket hamarosan lelövik sajnos, mert járt a szája. Ha nem akarsz, ne nézz oda. A film után vacsorázunk, kibírod addig?

KOVÁCS *(Kovács horkol)*

KOVÁCSNÉ Na tessék, az ember tépi a száját, hogy értse ezt a nyavalyás filmet és akkor mit csinál? Elalszik. Pedig itthon döglök egész nap. Hogy mibe fáradt el ennyire? Ah! Így már nem is érdekel. *(Feláll és visszamegy a konyhába)*

(Kovácslány és Albérlő bejönnek)

KOVÁCSLÁNY Szia anya. Apa hol van? Képzeld, megdumáltuk Győzivel a pártban, hogy őt is elindítjuk a választáson.

KOVÁCSNÉ Munkanélkülit lehet?

ALBÉRLŐ Hogyne lehetne, Kovács néni.

KOVÁCSNÉ Micsoda világ. A múlt rendszerben csak az lehetett valaki, akinek volt munkahelye.

KOVÁCSLÁNY Képzeld csak el anya, Győzi polgármester lesz, apa pedig képviselő.

KOVÁCSNÉ Na fene, ez már el is van döntve valahol?

KOVÁCSLÁNY Száz százalék hogy megválasztják őket. Mi vagyunk a legjobbak.

ALBÉRLŐ Cillike nagyon optimista.

KOVÁCSNÉ Nem optimista édes fiam, mafla. *(fejével a nappali felé int)* Apád egyébként ott alussza téli álmát, mint egy önelégült cirkuszi medve.

ALBÉRLŐ *(eközben bemegy a fürdőszobába, megengedi a vizet, vetkőzik a fürdéshez)*

KOVÁCSNÉ Kislányom. Ez az egész színjáték nem arra megy ki, hogy ennek a Győzőnek ne kelljen kifizetnie az albérleti díjat?

KOVÁCSLÁNY Jaj, anyu. Itt óriási dolgokról van szó, hogy lehetsz ennyire kicsinyes.

KOVÁCSNÉ Jó, jó. Csak várjuk ki a végét.

KOVÁCSLÁNY *(átmegy a nappaliba, ahol nagyon halkán szól a tévé)*

ALBÉRLŐ *(levetközött, belép a fürdőkádba)*

KOVÁCSLÁNY *(megérinti alvó apja vállát)* Apa, ébredj.

KOVÁCS *(horkanva ébred)*

KOVÁCSLÁNY *(kikapcsolja a tévét, megrázza a vállát)* Beszélünk kell. Szedd össze magad.

KOVÁCS *(hirtelen felugrik)* Itt vagyok Rózsám, mit akarsz.

KOVÁCSLÁNY Én vagyok, Cili.

KOVÁCS *(visszatotytan)* Ja?

KOVÁCSLÁNY Térj magadhoz. Indulsz a képviselő választáson.

KOVÁCS Hova kell mennem? *(feláll)*

KOVÁCSLÁNY Sehova. Városi képviselő leszel.

KOVÁCS Már mint képviselő?

KOVÁCSLÁNY Már mint igen.

KOVÁCS Jól van. Anyád mit szól hozzá?

KOVÁCSLÁNY Örül neki.

KOVÁCS Akkor én is. De várj csak. Vállalkozó lehet ez az izé? Mert hogy én vállalkozó... leszek.

KOVÁCSLÁNY Persze.

KOVÁCS Akkor rendben... És most? Mit kell tennem?

KOVÁCSLÁNY Itt van egy szöveg *(előveszi)*. Győzivel irtuk, polgármesteri kampánybeszéd. Gyere, próbáló elmondani.

KOVÁCS Na ne. Én ezt nem tudom.

KOVÁCSLÁNY Dehogy nem. *(a színpad előterébe húzza)* Fogd a kezébe és olvasd. *(kezébe adja a papírlapot)*

KOVÁCS *(belenéz, majd felnéz, aztán tétován körbepislant)*

KOVÁCSLÁNY Kezd el. Meglátod menni fog.

KOVÁCS *(újra ránéz a lányára)*

KOVÁCSLÁNY *(biccentéssel biztatja)*

KOVÁCS *(akadozva, félénken olvas, a neveket betű szerint ejti ki)* Tisztelt Válasz-tópol-gárok, ...Tisztelt Pan-non-váriak! Ezekkel a szavakkal ...szólította meg Róma tiszteleire méltó népét Antana... Antonius, amikor a Forum lépcsőjén, Július Caesar holt este...holtteste fölött beszélni kezdett: „Temetni jöttem Caesart, nem dicsérni.” Én is temetni jöttem... *(lányára néz)* Édes lányom. Ez egy temetési búcsúztató beszéd. Na hát, ezt én egyáltalán nem vállalom el.

KOVÁCSLÁNY Jaj apu, dehogy. Csak egy gyönyörű metaforával indul az egész. Csináld csak tovább.

KOVÁCS ...emetni jöttem. Igen temetni, mert ezt a sikertelen négy évet el kell örökre felednünk...ja, földelnünk, amit az eddigi polgármester és pártja uralkodása alatt átélünk. Cirmosuk... ja, ciklusuk alatt a város visszafejlődött, romlott az utak állapota, nőtt a munkanélkülözés...munkanélküliség, *(felnéz a papírból, úgy mondja)* Ez igaz! *(Folytatja)* Visszaestek a beruházások, nem működött a töke... töke. *(Kovácsné a konyhából átjön és félig eléállva hallgatja)* A megígért fejvesztése... fejlesztéseket nem indították be, csak a tetvek... tervek készültek halomra, óriási pénzekért, így a régóta várt termálfürdő építése sem kezd... *(Kovács ekkor látja meg Kovácsné és leblokkol.)* kendőzedő... kezdődődő... Ne nézz így rám, mert akkor nem tudom, tisztára lebénulok. Kislányom szólj anyádnak, hogy menjen innen.

KOVÁCSNÉ *(visszamegy)* Jó, jó. Nem nézlek.

KOVÁCS *(megnyugodva folytatja)* ...a régóta várt termálfürdő építése sem kezdődött el. A polgármester nem pisált... csinált mást, mint mindenféle avatásokra járt és csak reprivati... reprave... reprezentált, teljesen nyálnivaló... nyilvánvaló, hogy ezt a vezetést és a polgármestert le kell vállalni... váltani egy dinamito... dinamikusabb, a város gazdasági, kulturális fejését... fejlődését jobban megenni... menedzselni tudó csapatra, egy gyakorlatiasabb, konst... konstrókókó... konstruktívabb polgármesterre. Az én párom... pártom, és én ezt a gyötrelmes... gyökeres minőségi változást ajánlom ökröknek... önöknek...

KOVÁCSLÁNY Nagyszerű apu. Meglátod fog ez menni. Csak gyakorold. Na, én megyek. *(Beront a fürdőszobába)* Várj Győzike, jövök én is fürdeni. *(vetközni kezd)*

(elsötétedik a színpad)

II. RÉSZ

6. JELENET

(Kovács pizsamában ül a tévé előtt, nézi, kezében egy teáscsészét tart, néha kortyol, ez jelzi, hogy délelőtt van)

TELEVÍZIÓ, BEMONDÓ Kedves nézőink! Kisállat-tenyésztők félórája következik, mindenek előtt egy óriási szenzációt szeretnénk önökkel megosztani, amerikai tudósok több évtizedes génebeszeti kísérlettel megalkották a világ leggazdaságosabb szárnyasát, a négylábú pulykát. Az állat súlya másfélszerese a normál egyednek, szárnyai helyén két óriási láb nő, a két napja bejelentett típus iránt máris soha nem látott kereslet jelentkezik a szakma részéről. Most pedig a krokodiltenyésztés öt perce következik...

KOVÁCS *(kikapcsolja a tévét, feláll, és odamegy egy kosárhoz, felemeli a tetejét és kivesz belőle egy pulykát)* Na, komám. A feladat adott. Négylábú pulykát kell! tojnod. Világos? Te világhírű leszel én pedig dúsgazdag, hagyjuk a nagyképu amerikaiakat.

KÖZÖS *(az ablakon át behallik)* Fehér és skótkockás porrongyok kirázása tíz és tizenegy óra között. Mivel péntek van más színű rongyokat alkalmazni szigorúan tilos. *(Feje megjelenik az ablakban)* Azt a bazsarózsás. Kovács úr, már meg is vette a pulykát?

KOVÁCS Nézte a tévét, Közös úr?

KÖZÖS Már hogy nézhettem volna, szolgálatban vagyok.

KOVÁCS Négylábú pulykát tenyésztünk. Ha az amerikaiaknak összejött, nekünk miért ne sikerülne? El egy távoli rokonom az USA-ban, írok neki, hogy küldjön egy párt, teleszaporítjuk velük a pincét.

KÖZÖS Négylábú? És pulyka?

KOVÁCS Négylábú. Most mutatták a tévében.

KÖZÖS Az meg mire jó? Ha megindul, futhatunk utána.

KOVÁCS Nem érti a lényegét? Egy állat és négy comb. Tudja micsoda nagy nyereség? *(Leteszi a pulykát a földre, az ülve marad)*

KÖZÖS Nem fut el?

KOVÁCS Nem. Megitattam egy kis pálinkával. Kezes egy állat.

KÖZÖS Azanyja. A pulyka így szereti a pálinkát?

KOVÁCS Hogy szeretné, az még nem derült ki. Bele van töltve.

KÖZÖS Kovács úr. *(Belép az ablakon a szobába)* Én tanácsért jöttem. Képzeld, azt mondta a lakóbizottság elnöke, hogy a jövő hónaptól csak úgy tudnak alkalmazni, ha vállalkozó leszek.

KOVÁCS Ez az, Közös úr. Legyen vállalkozó. Egy percig se gondolkodjon rajta. *(Egyre jobban belekeddik)* Bemegy az önkormányzathoz megmondja, hogy maga az akar lenni, kiváltja az engedélyt, és kész. Atya úristen, mióta erőlködök, hogy az lehessen, magának meg csak így, egyszerűen az ölébe hullik. Ha rajtam múlna mindenki vállalkozó lenne, már születésétől fogva, és csak annak kellene engedélyt kiváltani, aki nem akarna az lenni.

KÖZÖS Azt mondja?

KOVÁCS Ne tökörésszen, vágjon bele.

KOVÁCSLÁNY *(A második szobából belép, kezében papírlap)* Szia apa. Megírtam a beszédedet. Gyakorolnunk kellene. *(meglátja Közöst)* Jó napot Közös Úr.

KÖZÖS Csókolom Cilike. Bazsarózsás...

KOVÁCS Mondtam magának, hogy indulok a választáson?

KÖZÖS Maga mondta, vagy a pipás Keceli, nem is tudom. Valaki mondta.

KOVÁCSLÁNY *(Átadja apjának a szöveget)* Ne hadarj. Csak szépen, tagoltan, hogy minden szót értsenek az emberek.

KÖZÖS Na, akkor én megyek is. Nem zavarnék. *(Indul az ablakhoz)*

KOVÁCSLÁNY Maradjon csak nyugodtan, mi leszünk a tömeg.

KÖZÖS Voltam szakszervezeti tag, munkásőr, szarházi, de tömeg még nem. *(Leül a fotelba)*

KOVÁCS *(Előre jön a színpadon és a nézők elé áll)*

KOVÁCSLÁNY Na, kezd el apukám. Szépen.

KOVÁCS *(Felemeli a papírt, majd a fejét és nagy pátosszal, de esetlenül, akadozva mondja)* Tisztelt Választóim! Lenin, vagy nem Lenin? Ez itt...

KOVÁCSLÁNY Jaj, apukám. Figyelj már oda. Nem Lenin, hanem len-ni!

KOVÁCS Ja?... „Lenni, vagy nem lenni? Ez itt a kérdés. Nem szeretnék patikusnak...patetikusnak föltünni, de Hamlet drámai kérdése ma is akt... aktuális ebben az apó... apró Kárpát-kemencei hazában...”

KOVÁCSLÁNY Nem kemence, hanem medence.

KOVÁCS Mindegy. Az emberek így is értik. „ Gyönyörű ez az ország, Magyarország, a hazánk, de mi mégiscsak itt élünk ebben a tündéri városban és nekünk itt kell feltennünk az érzést... a kérdést, lehet-e létezni ilyen sanyarú körülmények között, amit az előző képviselő... vagy képviselő testület és a portásmester... pol-

gármester teremtett. Először is legyen minden nő egyen... mit egyen? Ja, egyenjogú a férfiakkal...” *(kiszól)* Na ne, gyerekek, ezzel nincs gond. Én anyátoknak megadtam az egyenjogúságot, mindenki tegye meg a saját portáján és nem kell erről papolni. Kihúzva.

KÖZÖS Igaza van, Kovács úr. Nem kell a kérdéssel foglalkozni. Egy-két pofon és le van rendezve.

KOVÁCSLÁNY De apu. Közvéleménykutatást végeztünk, csak így tudsz női szavazókat megnyerni.

KOVÁCS Láthatod, most nyertem meg a Közös urat. Ez nekem elég. „Tisztelt Választópogányok! Fel kell vennünk a harcot az alattomos rombolók, a sötét pincékben bujkáló...”

KOVÁCSLÁNY Pince nincs ott, apukám.

KOVÁCS „...a sötétben bujkáló robbantók ellen, akik nem kímélik lakóházainkat, templomainkat és közintézményeinket...”

KÖZÖS Úgy van. Úgy van.

KOVÁCS „...inkat. Rendet kell teremteni a város területén. Be kell tiltani a háziállat tartást...” Ez meg minek kell?

KOVÁCSLÁNY Sokan betelefonáltak a pártirodára, azért.

KOVÁCS „...tiltani a háziállat tartást, *(kivülről mondja)* kivéve a pulykát...”

KÖZÖS Úgy van. Úgy van.

KOVÁCS „...kivéve a pulykát, mert az nagyon hasznos állat, kiváltképpen ha négy lábú...”

KOVÁCSNÉ *(Belép)* Jaj, hagyjátok már abba. Nincs jobb dolgok, mint ez az esztelen bohóckodás?

KÖZÖS *(Felugrik)* Bazsarózsás kezét csókolom, magának is Kovács úr. Hajszol a munka, én már itt se vagyok.

KOVÁCS *(Ő is megindul)* Megyek én is Közös úr. Várjon, rendet vágunk a pincében.

KOVÁCSNÉ Béla, vigyázz! Megnézlek, hogy mit csinálsz.

(Közös és Kovács kimennek)

KOVÁCSNÉ Kislányom, mi volt az egyetemen?

KOVÁCSLÁNY Semmi. Nem járok be.

KOVÁCSNÉ Mit beszélsz. Csak nem hagytad ott?

KOVÁCSLÁNY Á, dehogy. Nyakunkon a választás, ki tudna ilyenkor arra a sok híg dumára odafigyelni? A pártunk elveszítette az országgyűlési választást, itt a helyhatóságin szeretnénk bizonyítani. Rengeteg a dolog, Győziből polgármestert akarok csinálni, igaz, hogy apának nem sok esélye van de ő is bekerülhet képviselőnek. Most a legfontosabb a család jövője.

KOVÁCSNÉ Apátok? Na, azt megnézem. Kislányom, megyek takarítani, rendben vágjuk egy milliomos úrgazdag szemétdombját. Hála istennek nagyon beindult a dolog, holnapra is vállaltunk egy palotát. *(Indul kifelé)* Adj majd kaját a népnek. *(Kimegy)*

KOVÁCSLÁNY *(Utána kiált)* De anyu, nekem is dolgom...

ALBÉRLŐ *(Kilép a fürdőszobából)* Szia picci.

KOVÁCSLÁNY *(Amint meglátja odafut hozzá)* Győzi. Te itthon vagy? *(Nyakába ugrik, csókolgatja)*

ALBÉRLŐ *(Lassan kibontja magát a lány karjaiból)* Cili. Gyere üljünk le. Beszélünk kell. *(Kézenfogva vezeti a lányt a fotelokhoz, leülnek)* Nézd, minden bántó

szándék nélkül régóta szeretném megmondani, nem szabad abban reménykedni, hogy apádat megválasztják. Ismerem az ellenfeleit, nagyon felkészült, népszerű emberek. Meg aztán most, hogy megint hallottam beszélni... na, szóval nem neki való mesterség ez a politika. Se kiállása, se szónoki tehetsége. Úgy alkalmatlan, ahogy van.

KOVÁCSLÁNY Jó, tudom, hogy nincs esélye. De hadd csinálja, addig is leköti magát és nem követ el valami hülyeséget. Szegény apu. *(Oda bújik hozzá)* De te befutsz, ugye? Te leszel ennek a kis koszos városnak a vezetője, ugye. Mert ha nem leharapom a...

ALBÉRLŐ *(Próbál kiszabadulni)* Több emberrel beszéltem a napokban, tudod azokkal, akik gyűjtötték nekem a jelölécédulákat, azt mondják, hogy szerintük biztos befutó vagyok. Sokan megígérték, hogy rám adják a voksukat.

KOVÁCSLÁNY És én ki leszek neked, mi? *(Újra bújik hozzá)*

ALBÉRLŐ *(Felugrik)* Elég volt a tunyaságból, a tehetetlen szundikálásból. Rendet fogok csinálni ebben a korrump, koszos kócerájban. Azzal kezdem, hogy mindenkit kirúgok a városházáról. Osztályvezetők, helyetteseik, huss! *(mutatja, hogy röptet)* Csoportvezetők, helyetteseik, huss! Tanácsosok, főeladók, huss! Még a portások, a takarítónők sem maradnak. Azokat is kipenderítem. Az összes használt bútort, szőnyeget, lámpákat, ki a szeméttelre. *(Egyre jobban bepörög)* A falakra gyönyörű új külföldi textiltapétát rakatok, szőnyegpadló, rejtett világítás, új kazettás ajtók, réz kilincsek, nikkelezett küszöbök, a falakon Tiziano, Rembrandt, Szinyei-Merse, Munkácsy, még az sem lehetetlen, hogy Leonardo da Vinci...

KOVÁCSLÁNY Húha. Nem vagy te egy pindurkát ábrándozó?

ALBÉRLŐ Bizonyítani akarok. Meg kell mutatnom a választóimnak, hogy méltó voltam a bizalmukra. Olyan várost akarok, ami különb valamennyinél, ahol a polgár felemelt fejjel járhat, ahol nincs nyomor, szemét és nélkülözés; ahol hatalmas új házak, csodálatos, modern üzemek; házak fölött átívelő hidak és felüljárók épülnek... *(Ránéz Cilire)* és ahol te leszel a polgármester titkárnője.

KOVÁCSLÁNY Na fene. Nekem azt szánod, hogy rendszeresen feküdjek le veled az íróasztal tetején?

ALBÉRLŐ Mi úgy együtt tudnánk dolgozni, de úgy.

KOVÁCSLÁNY *(durcásan)* Két hónapja ügyeskedek azért, hogy polgármestert faragjak belőled. Megtanítottalak beszélni, gyűjtöttem a jelölécédulákat, írtam a beszédeidet, kampányoltam utcán, munkahelyeken, moziban, templomban, családban és akkor nem akarsz nekem adni egy jó kis állást?

ALBÉRLŐ A városban a polgármester után a legfontosabb személy a titkárnő, mert egy politikusra előlről, jobb oldalról, bal oldalról minden irányból tüzelnek. Legalább a hátam mögötti zóna legyen biztonságos, mert te ott állsz. Erted? Ez lesz a legfontosabb állás, ott mögöttem... Aztán majd egyszer, később összeházásodunk. A nagyapát beadjuk az általunk alapított öregek otthonába, mi pedig beköltözünk a szobájába.

KOVÁCSLÁNY És a bátyámék?

ALBÉRLŐ Ők beköltöznek az én helyemre, a fürdőszobába.

KOVÁCSLÁNY Fürdőszobába? Miért nem tudsz nekik egy lakást kiutalni. Egy egyszerű, kis ócska lakást?

ALBÉRLŐ Járja csak végig ő is a ranglétrát. Nem hullanak a lakások maguktól az ölünkbe. Meg kell küzdeni értük. Lakást majd magunknak utalok ki.

KOVÁCSLÁNY Végülis, igazad van.

ALBÉRLŐ Nekem is meg kell! majd küzdenem azért, hogy a nép becsüljön. *(Elérékenyül a saját nagyságától)* Tenni akarok ezért a városért. Nem elég avatásokra, ünnepekre járni és ott diszelnökölni, szalagokat átvágni, mint ez a mostani paprikajancsi. Azt beszélnek, hogy ha egy kerítésoszlopot állítanak már megy, nyomakszik a kopott, tízéves Wartburgjával, egészen odatolja az autója orrát a gödör széléhez, hadd lássák milyen egyszerű, szerény ember, aki ugyanolyan öreg, rozoga autóval jár, mint ők. Meg kell adni a módját, a városnak az ad tekintélyt, ha polgármesterének van megjelenése, van kiállása, van eleganciája.

KOVÁCSLÁNY Istenem, mennyire bámullak. Én csak most látom, hogy te egész életedben erre készültél.

KOVÁCSFIÚ *(Lógó orral belép)* Szevasztok. Mi van? Ki lesz a polgármester?

KOVÁCSLÁNY Ki lenne? Mi leszünk. Igaz Győzi?

KOVÁCSFIÚ *(Bemegy a nappaliba)* Összeomlott a piac.

KOVÁCSLÁNY Uram isten. Hány kofa halt meg?

KOVÁCSFIÚ *(ránéz, de nem szól)* Nem tudom eladni a cégeimet. Már ötödször hirdettem meg, a kutyának sem kellene. Érti ezt valaki?

ALBÉRLŐ Már ne is haragudj, de miért venne valaki egy üres gazdasági társaságot?

KOVÁCSFIÚ A Kovácsok bétét úgy elkapkodták, mintha méz lett volna, ezeket még a kóbor kutyák sem szagolták meg. Az összes pénzem elment, már hirdetni sem tudok. Könyvelőt kellene fölvennem, fizetnem kellett volna adóelőleget, nyakamon az adóellenőrzés, ez már maga a szintisza csőd. *(Az albérlőhöz fordul)* Nem kell egy cég? Ingyen átadom.

ALBÉRLŐ Nem nagyon.

KOVÁCSFIÚ Na. Az összes létező tevékenységi kör be van jegyezve, bármilyen vállalkozást lehet velük csinálni. Hivatásos lehetnél, képzeld csak el, de jól hangzana, vállalkozó polgármester. A béredet simán számláznád a polgármesteri hivatalnak. Mindenki jól járna. Na.

ALBÉRLŐ Nem is tudom.

KOVÁCSFIÚ Pedig öcsi, egy ilyen szlogennel megnyerhetnél a bársonyszéket, arra mérget vehetsz.

ALBÉRLŐ Lehet.

(Három úttörő lép be)

1.ÚTTÖRŐ Kezét csókolom. Előre. Kovács Vince veterán bácsit keresem.

KOVÁCSFIÚ Nincs itt semmiféle veterán. Mit akartok?

1.ÚTTÖRŐ A mi úttörőrajunk felvette az ő nevét, és most jöttünk köszönteni egy kis műsorral.

KOVÁCSFIÚ Uram isten, hány éve indultatok el az iskolából?

1.ÚTTÖRŐ Bácsi kérem, nem értjük a kérdést.

KOVÁCSFIÚ Na jó. Hozom én nektek Vince bácsit, a veteránt. *(bemegy a szobába és kitolja nagyapát)* Magát jöttek köszönteni. Jöjjön, hallgassa meg őket.

NAGYAPA Nem vagyok Mikulás.

KOVÁCSFIÚ Nem, persze, hogy nem.

1. ÚTTÖRŐ *(kilép, papírlapot vesz elő, olvas)*
Kedves Vince bácsi. A raj teljesítette vállalásait, méltón viselte az egykori vöröskatona nevét. Tanultunk, tanultunk, és nem lettünk idegesek ha egyest kaptunk. Cigaretázással nem izgattuk fel tanárainkat, mert mindig a WC-ben végeztük el. Nem köpködtünk le az emeleti ablakból az emberekre. Nem rajzoltunk csúf nemi szerveket a falra, pedig nagyon nagy csábításnak voltunk kitéve, mert a lányok szépek. Ígérjük, hogy továbbra is igyekszünk. Kedves Vince bácsi! Milyen dalt szeretne hallani?

NAGYAPA Pikk szalámit.

1. ÚTTÖRŐ *(hátra fordul a többiekhez)* Ismerjük ezt a dalt, gyerekek.

2.-3. ÚTTÖRŐ *(rázzák a fejüket)* Ne-e-em.

1. ÚTTÖRŐ Sajnáljuk Vince bácsi. Helyette kérjük hallgassa meg a raj indulóját. *(Szembe fordul a többiekkel, felemeli a kezét, beint és felhangzik a dal, végig vezényel, amíg énekelnek)*

„Zengjük a dalt üde mámoros ajakkal!
Vérvörös színt fest az égre a hajnal.
Dobban föld szíve, ébred a nép,
Új utat érez a lába, ha lép.

Jöjjetek ezrével állni a sorba,
Kardotokat sosem érheti csorba,
Gátakat elsöpör, új utat tűz,
Burzsoá zsarnokot innen elűz.

Ezt a nagy eszmét a vész viharában
Védeni, menteni kel! csoda bátran,
Fegyver a kézben, az ajkon a dal,
Nem marad így el a nagy diadal.”

(Mindhárman meghajolnak nagypapa felé, a többiek tapsolnak)

1. ÚTTÖRŐ *(Felemeli az ujját)* Tessenek várni, még van. *(Mindkét karját a magasba lendíti, beint és újra énekelnek)*

„Mint a mókus fenn a fán, az úttörő oly vidám,
Ajkárol ki se fogy a nóta, Ha tábort út valahol,
sok kis pajtás mind dalol, fújja estig kora reggel óta.
Évek szállanak, a nyári fák alatt oly vidám az ének!
Boldog dallama így önti dalba ma: Csoda jó,
gyönyörű az élet!

KOVÁCSFIÚ Jól van gyerekek. Nagyon köszönjük, gazán kedvesek vagytok. Biztosan máshol is már nagyon várnak, nem is tartanánk fönnt benneteket. Mi ezekkel a nagyszerű élményekkel évekig kitartunk, úgy hogy mostanában nem is kell jönni. *(A szekrényből elővesz cukrot)* Tessék egy kis szaloncukor, fogyasszátok egészséggel, vigyetek apunak, meg anyunak is, biztosan ők is nagy úttörők és szeretik a finomságokat.

(A gyerekek tömlik a zsebeiket)

1. ÚTTÖRŐ De bácsi kérem, nekünk kötelező még egy dalt elénekelni.

KOVÁCSFIÚ Mi az, hogy kötelező?

1. ÚTTÖRŐ Kovács bácsi A-kategóriás veterán, neki három dal jár.

NAGYAPA Sört akarok.

KOVÁCSFIÚ Nem bánom, de rövid legyen, és az se baj, ha nincs szövege. *(Az ablakhoz lép és becsukja)*

1. ÚTTÖRŐ *(Felemeli a két karját)* Figyelem! *(Beint és énekelnek)*

„Még, még, még és még. A burzsujnak soha nem elég.
Láss, láss láss már, láss. A sorsod az elpusztulás.

(A dal egyre hangosabb, Kovácsfiú összehúzza a függönyt az ablakon)

*Egyharmada ország majd éhengebed,
Az éhség, a szenny marja szét testedet,*

*Éhhalálra ítelt ez a rend. A gégedre hurkol statáriumot,
És tapsolnak hozzá a rongy árulók, Büchlerek, Prop-
perek, Peyerek. (ordítva éneklük tovább)*

*Vörös Csepel, zúgjon a hangod! Váci út felelj neki!
Dunántúl, Alföld...”*

KOVÁCSFIÚ *(közbe kiált)* Állj, állj! Elég. Nem kérünk többet. Itt van egy százas, csak hagyjátok abba és men-
jetek.

*(Az úttörők nevetnek, zsebrevágják a pénzt és kifut-
nak a lakásból)*

ALBÉRLŐ Az öreg tényleg volt vöröskatona?

KOVÁCSFIÚ Nagypapa minden volt. Ő a század embere. *(Visszatolja az öreget a szobájába)*

KOVÁCSLÁNY De azért aranyosak a gyerekek, nem?

ALBÉRLŐ Ha polgármester leszek ezt is megtiltom.

KOVÁCSLÁNY Mit?

ALBÉRLŐ A házalást.

KOVÁCSLÁNY *(Odabújik hozzá)* Győzike. Ne légy ennyire szigorú, mert nem áll jól.

ALBÉRLŐ Ez nem szigorúság édesem, rendet kell csinálni.

KOVÁCSNÉ *(Belép, kezében nagy teli szatyrok)* Van itthon valaki?

KOVÁCSLÁNY *(Elengedi az Albérlő nyakát)* Hahó, vagyunk.

(Albérlő besurran a fürdőszobába)

KOVÁCSNÉ *(Bemegy a konyhába, pakolász)* Apátok?

KOVÁCSLÁNY *(Újságot lapozgat)* Lent vannak Közös úrral a pincében. Rendet csinálnak.

KOVÁCSNÉ Még mindig? Le kell vakarnom erről az emberről, egész álló nap mást se csinálnak, csak vedelnek.

KOVÁCSLÁNY Nem jött össze a meló, hogy ilyen korán megjöttél?

KOVÁCSNÉ Kiadtam a munkát, fölvettem a pénzt és haza jöttem.

KOVÁCSLÁNY Na fene. Főnök lettél?

KOVÁCSNÉ A munkát én szereztem, ők ketten pedig elvégzik. A pénzen meg osztozunk.

KOVÁCSLÁNY Ez igen.

KOVÁCS *(Bejön. Enyhén spicces)* Szervusz anyukám. Mi zújs’?

KOVÁCSNÉ Nálam semmi. Voltál tanfolyamon?

KOVÁCS *(Megáll a konyha ajtóban)* Ma nem volt, majd holnap.

KOVÁCSNÉ Ezt az ivást meg abba fogod hagyni, mert nem tudom mit csinállok veled. Elzárom a bort, amit

az öcséméktől kaptam, mert a végén ti ketten isszátok meg az egészszet.

KOVÁCS Csak kóstolgtattuk.

KOVÁCSNÉ Akkor már inkább pulykát tenyész. Az nem részegit.

KOVÁCSFIÚ *(Kijön nagypapa szobájából és a konyhaajtóban megáll)*

KOVÁCSNÉ Na, mi van a cégeiddel?

KOVÁCSFIÚ Semmi. A kutyának sem kellene. De képzeld, ma délután úttörők jöttek köszönteni a nagyapát.

KOVÁCSNÉ Cserkészek?

KOVÁCSFIÚ Nem, úttörők. Nagypapa tényleg volt veterán.

KOVÁCSNÉ A fenét. Egyszer hencseregni akart, kitalálta és rajta maradt. *(Felkapja a fejét)* Szűzanyám. Három napja nem néztünk rá. El még?

KOVÁCSFIÚ Élni él, de iszonyatosan bűdös.

KOVÁCSNÉ Béla. Te vagy itthon, bementél legalább néha-néha hozzá?

KOVÁCS Mondtad, anyukám? Mondtad?

KOVÁCSNÉ Ettől örülök meg, hogy nektek mindent mondani kell. *(Kikiabál a nappaliba)* Cilike, kislányom.

KOVÁCSLÁNY igen, anya.

KOVÁCSNÉ Menj és tedd tisztába nagyapát.

KOVÁCSLÁNY Tudod, hogy mennyire undorodom az ilyesmitől.

KOVÁCSNÉ Ejnye kislányom, még rád sem számíthatok ebben a rohadt családban. Nem elég, hogy eltartalak benneteket, mosok, főzök rátok, egy kézmozdítással sem vagytok hajlandó segíteni. Holnap keresek egy normális albérletet magamnak és elköltözöm. Apropos! Már húszezer forinttal tartozik a Győző úr.

KOVÁCSLÁNY *(Felugrik, ledobja az újságot és kisiet a konyhába, így most már mindhárman körbeállják Kovácsné, aki serényen dolgozik, csinálja a vacsorát)* Nem tudom miért kell ordítani. Minden pénze elment szegénynek a kampányra, ha megválasztják polgármesternek kamatostul megadja a tartozását, nyugodt lehetsz. És apu is kap állást,... meg a bratyó is.

KOVÁCS Nekem egy ilyen, csak ne akarjon állást adni.

KOVÁCSFIÚ Nekem se.

KOVÁCSNÉ Ha ad, igenis elfogadjátok. Nem lesztek hivatásos tekergők, ingyenélők. Mikor érdeklödtél a munkaügyi hivatalban?

KOVÁCS Azt mondták, ha lesz valami értesítenek.

KOVÁCSNÉ Csodaváró Szent Ferenc. Azt reméli, hogy a sültgalamb, a tátott szájába repül. Menni kellene utána, érdeklődni mindenfelé, felkeresni a régi ismerőseidet, hátha valaki tud segíteni. Vagy ezt is én csináljam helyetted?

(Rendőr belép, hozzá bilincselve a felmérőt)

RENDŐR Jó napot.

(Mindannyian kijönnek az előszobába és nagy körívben körbe állják őket)

RENDŐR Kérem szépen, helyszínelések folynak általam a lakásokban. Ez az úr itten, hangsúlyoznám nyomtatékkal, az ügy jelenlegi fázisában ugye mint gyanúsított kerül szóba, pillanatnyi állás szerint több embert is becsapott és pénzt csalt ki tőlük azzal az ürüggyel,

hogy a NATO-nak dolgozik. Találkoztak-e önök vele és megkárosította-e önöket is?

KOVÁCSNÉ Most látom először a jóembert.

KOVÁCSFIÚ Én sem ismerem.

RENDŐR A cselekményre összesített adataink szerint többnyire délelőtt kilenc és délután négy óra között került sor, ilyentájt ugye aggok, mozgássérültek és gyerekek tartózkodnak otthon.

KOVÁCSNÉ *(Férfjéhez)* Édesapám, te vagy itthon napközben. Járt nálunk?

KOVÁCS Nem... Szóval az a helyzet, hogy... mi ugye nem ismerjük egymást.

RENDŐR A szomszédok vallották, hogy észlelték ide befáradni, meg aztán hosszú idő után eltávozni.

(Kovácsné és a többiek kérdően néznek Kovácsra)

KOVÁCS Ugye nem mindig vagyok itthon... Járok munkaügyi képzésre, választási programokra, meg ez, meg az...

RENDŐR Három, négy, ötezer forintokat csalt ki, ártatlan emberektől.

KOVÁCS Én nem igen ismerem őt... Talán futballmeccsen láthattam, de egyébként...

KOVÁCSNÉ *(Gyerekeihez)* Ti sem tudtok semmit?

KOVÁCSFIÚ Én egész nap hajtom az üzletet.

KOVÁCSLÁNY Nekem ott a választás, meg az egyetem.

KOVÁCSNÉ Köszönjük biztos úr. Láthatja, a mi családunk nem érintett.

RENDŐR Pedig látták bejönni. Na, mindegy köszönöm. Minden jót.

(Rendőr és Felmérő eltávoznak)

KOVÁCSNÉ Béla! Miért nem szóltál, hogy téged is átvert?

KOVÁCS Engem?

KOVÁCSNÉ Most már tudom hová tűnt el a négyezer forint. Én marha meg azt gondoltam, hogy az albérlő emelte el, ezért aztán azóta máshol tartom a pénzünket.

KOVÁCS Énrám mindent rám lehet fogni. *(Durcásan bemegy a nappaliba és szaladgál körben)* Ha könnyebb a lelkednek, hát legyen, oda adtam neki négyezer forintot, mert engem minden hülye be tud csapni. Holnap kirabolják a bankot, azt is fogd rám, holnapután felrobantják a városházát, azt is. Aztán Amerika megtámadja Irakot persze, hogy énmiattam. Kitör a harmadik világháború, naná, hogy a Kovács tehet róla. Az egyik bunkó szomszédot megcsalja a felesége, jó, hogy arról is én tehetek. Én mindent elbírok, tessék csak rám fogni. Itt a mellem, ide lőjenek.

KOVÁCSNÉ Ne raplizz itt nekem. Ha nem ismernelek, most rám törne a zokogás.

KOVÁCSFIÚ Na, én megyek a libás telepre, a szegények között szétosztom a cégeimet. Olyan tuti kis cégek ezek, hogy még koldulni is lehet velük. Ha nekik sem kell, akkor marad a Vöröskereszt és Máltai Szeretetszolgálat. *(Kimegy)*

KOVÁCS *(Felveszi a telefont és tárcsáz)* Halló! Manci néni? Csókolom Manci néni, éppen magát keresem. Hogy van?... Süt a nap? Csodálatos és éppen ebédel?... Ja, ott most van dél. Itt már majdnem este... És Jimmy bácsi?... Ja, meghalt két éve? Tudom, hiszen küldtünk táviratot, gyásztáviratot... Megkapta?... Nem?... Messze van, ki kell várni. Oda fog érni... Mi, jól... Mind-

annyian vállalkozunk, mindenki... Ezeknek nem dolgozunk... Magunknak... Bélának három cége is van... Cilike a polgármester felesége lesz... Ő, hát ő itthon a konyhában dolgozgat... Nagypapa?... Ő is vállalkozó volt, de már kiszállt... Igen, nyugdíjba ment... Kölcsön adtuk, bérbe, meg Mikulás volt. Nagyon jó Mikulás volt. A város, a megye, de talán az ország legjobb Mikulása volt... Igen... Drága Manci néni egyszer tíz éve tetszett írni, hogy ha valami kell csak szóljunk. Hát most itt van a Nagy Idő, kellene... Pulyka. Négy lábú pulyka... Ott ez már rég ki van találva... Négy-lá-bú pulyka. Tessék küldeni egy párocskát... Egy fiút, meg egy lányt, aztán majd én itt összeeresztem őket... Ezzel akarok foglalkozni... Igen, csak repülön, csomagban... Oké. Várom... Ezt meg átadom... Neki is... Őneki is... Persze annak is... Csókolom... Majd hívjuk... Majd hívom... Akkor várom a... Kézcsókom. *(Leteszi, aztán összedörzsöli a kezét)*

KOVÁCSNÉ *(Ott áll mellette mire befejezi a telefont)*
Mit rendeltél te Amerikából?

KOVÁCS Pulykát.

KOVÁCSNÉ Nem megbeszéltük, hogy állattartással nem foglalkozunk?

KOVÁCS Nem te mondtad az előbb, hogy a piálás helyett inkább pulykazzak?

KOVÁCSNÉ Az példabeszéd volt édesapám, ha nem vetted volna észre.

KOVÁCS Példabeszéd. Jó. Fogalmad van neked arról, hogy mi ma Amerikában a sláger, a világszám, amiben óriási pénz van?

KOVÁCSNÉ Mi az ördög?

KOVÁCS A négy lábú pulyka. És kapaszkodj meg, enyém lesz Európában az első tenyészfarm, egy év alatt benépesítem vele ezt az öreg kontinenst Hollandiától az Uraiig. Ebben senki nem fog megakadályozni.

(Elsötétül a színr)

7. JELENET

(Üres lakás, a nappali ablaka nyitva, a televízió szól)

BEMONDÓ HANGJA „Országszerte rendben folynak a helyhatósági választások. A Választási Bizottság tájékoztatása szerint a számítógépes összesítések azt mutatják, hogy tizennégy óráig a szavazati joggal rendelkező lakoságnak mintegy harmincöt százaléka járult az urnák elé. Most pedig néhány riportot láthatnak az ország különböző településeiről.”

(Közös Képviselő belép az ablakon és otthonosan sétálgatni kezd a lakásban, amíg mennek az interjúk Közös előveszi a pálinkát és két kupával fölhalt belőle, majd elpakolja a helyére)

KÖZÖS Mindenki szavaz. Így van jól.

1.RIPORTERHANG „Répa Mari néni az Alföld legnyugatibb csücskén él, Felsőkovácsszakadékházán. Hetven éves és most szavazott először életében. Az elmúlt negyven évben nem szavazhatott, nem engedték. Miért nem engedték szavazni Mari néni?”

MARI NÉNI HANGJA Az uram, az isten nyugosztalja. Az mondta, hogy nem asszony népnek való huncutság. Pedig hát mink fehérenépek csak jobban beletanáltunk abba a szük lukba, mint a férfiak. Nincs igazam, lellem?

1.RIPORTERHANG Milyen érzés volt először szavazni?

MARI NÉNI HANGJA Megmondom magának őszintén, de nagyon őszintén, minek is hazudnék ugye. Jó.

1.RIPORTERHANG Mihez tudja hasonlítani?

MARI NÉNI HANGJA Hát a zsbanevelő dobozhoz. Tudja lellem, amikor kikelnek a kislibák szakasztott ilyen papumdekli dobozba rakom őket. Hát, olyasforma érzés.

2.RIPORTERHANG Beretvás Ferike élete első szavazatát adta le, egy hete lett jogosult. Milyen érzés volt először szavazni?

BERETVÁS FERIKE HANGJA Jó érzés.

2.RIPORTERHANG Sikerült?

BERETVÁS FERIKE HANGJA Sikerült. Otthon egy szaloncukros dobozra apukám bicskával vágott egy nyílást és ott gyakoroltam.

2.RIPORTERHANG És tényleg elsőre sikerült beledobnod a cédulát?

BERETVÁS FERIKE HANGJA Elsőre majdnem, másodikra is majdnem, aztán harmadikra sikerült.

BEMONDÓ HANGJA Köszönjük szépen az izgalmas beszélgetéseket, most pedig kedves nézőink egy időre kikapcsoljuk az adást, hogy ne zavarjuk a szavazást.

KÖZÖS *(Visszasétál az ablakhoz, féllábbal kilép és még visszanez)* Mondhat akárki akármit, nálam rend van. *(Kilép és eltávozik)*

(Kovácsné, Kovács és Kovácsfiú bejönnek, levetik kabátjaikat az előszobában. Kovácsné a konyhába megy, Kovács és Kovácsfiú a nappaliba)

KOVÁCSNÉ Belerángattatok ebbe a bohóckodásba, nem tudom lesz-e értelme. Lehet, hogy apátokra rajtunk kívül a kutya se adja a szavazatát.

KOVÁCS Miért? Nálam sokkal hülyébbek is feszelegnek a listán.

KOVÁCSFIÚ Jól van, semmit nem veszítettünk azzal, hogy elmentünk. Viszont úgy látom, hogy Győzre elég sokan voksoltak, ha nem vigyáz még tényleg polgármester lesz belőle.

KOVÁCSNÉ Előbb adja csak meg a tartozását. Én akkor se nagyon hiszem el, ha megválasztják. Egy ilyen nyüszöge, mint polgármester?

KOVÁCS Anyátoknak igaza van.

KOVÁCSFIÚ Nagyon semmirevaló kis emberke. Azért mindenesetre jobb lenne, mint az eddigi bágjúnár.

POSTÁS *(Belép, kezében nagy csomaggal)* Tiszteletem, tisztelettel. Kovács Bellát keresem.

KOVÁCSNÉ Talán Kovács Bélát.

POSTÁS Tőlem úgy is lehet betüzni.

KOVÁCS *(Odalép)* Én vagyok. Tessék, mi jót hozott.

POSTÁS Csomag Amerikából.

KOVÁCS Na végre! Manci néni megküldte a pulykákat.

POSTÁS Kétezernégyszáz forint lesz, itt tessék aláírni, aztán fizetni, majd lehet lelkesedni.

KOVÁCS Kétezerné... Rózsám, fizesd ki a postás úrnak. *(Aláírja)*

(Kovácsné a táskájából elővesz egy pénztárcát és fizet. Kovács átveszi a csomagot, berohan vele a konyhába, az asztalon kibontja, kivesz belőle valamit, Kovácsné és Kovácsfiú mellé áll és figyelik)

POSTÁS Viszontlátásra. *(kimegy)*

KOVÁCS Mi a fene, hibernálták őket?

KOVÁCSNÉ Nem apukám. Ezek füstölt pulykacom-bok. Ahogy megrendeltem négy darab.

KOVÁCS Na ne. Nem erről volt szó. A fenébe is.

KOVÁCSNÉ Csak nem gondolod, hogy a vámosok főlfüstölték neked?

KOVÁCSFIÚ Apu. Akartam én neked már mondani, a négy lábú pulykáról a tévé kabaréműsorában beszéltek. Vicc volt az egész.

KOVÁCS Ezek szerint én hülye vagyok, igaz?

KOVÁCSFIÚ Nem vagy hülye, csak félre értetted. Nincs négy lábú pulyka. Egyenlőre legalábbis nincs.

KOVÁCSNÉ Semmi gond híveim. Csinálok nektek egy jó kis babgulyást, füstölt pulykacommbal. *(Nekilát a rámolásnak)*

KÖZÖS *(Megjelenik az ablakban)* Bazsarózsás kezétsókolom, és magának is... Önre szavaztam Kovács úr, én csak magára.

KOVÁCS Köszönöm Közös úr. Köszönöm. Iszik egy kis pálinkát?

KÖZÖS Csak magára. *(Belép az ablakon)* Hogy már polgármester legyen. Én mást elképzelni sem tudék polgármesternek.

KOVÁCS Az nem én lennék, hanem az albérlő.

KÖZÖS Ja, tudom az amelyik nincsen.

KOVÁCS Az, az.

(Kovács fölkapja a pálinkásüveget, két poharat, bemegy a nappaliba és tölt.)

Egészségünkre.

KÖZÖS De szemét egy ital, hallja.

KOVÁCS Nem szabad sokáig nézni.

KÖZÖS Isten őriz. Attól jön a szürkehályog.

(Felhajtják a pálinkát)

KOVÁCS *(Közel hajol)* Közös úr, nem látta a pulykát.

KÖZÖS Eltűnt?

KOVÁCS Tegnap reggel odavittem a nyitott ablakhoz, hogy levegőzzön szegény, kiugrott a kezemből és huss. Lenéztem utána, aztán leszaladtam az utcára, de senki sem látta. Ki tudta, hogy a pulyka tud repülni?

KÖZÖS Isten látja a lelkeket nem halottam felöle, de ha valami kitudódik, szólok.

KOVÁCS Számítok magára. *(Tölt a kupákba)*

(Egyszerre hajtják föl, ezalatt bejön Kovácsné, fel emeli az üveget az asztalról és viszi a konyhába)

KOVÁCSNÉ Áldomásnak ennyi elég. Munkára föl, uraim.

KÖZÖS Jó hogy tetszik említeni, rengeteg dolgom van. *(Indul az ablakhoz, figyelmeztetőleg felemeli az új-ját)* Porrongy tizenöt és tizenhat óra között, középerősen. *(Egyik lábbal kilép az ablakon, ráül a párkányra)* Bazsarózsás kezétsókolom, és magának is... *(Kibillen az ablakon és elmegy)*

KOVÁCSNÉ *(A szoba közepén megáll)* Na, gyertek ide körém, szeretnék bejelenteni valamit.

KOVÁCSFIÚ A fene, de hivatalos vagy.

(Kovács és Kovácsfiú leülnek az ülőgarnitúrára, Kovácsné áll előttük)

KOVÁCSNÉ Két volt kolléganőmmel alakítunk egy betéti társaságot.

KOVÁCSFIÚ Micsoda?

KOVÁCS Igaza van a gyerekeknek. Mit csináltak?

KOVÁCSNÉ Óriási igény van alapos és precíz takarításokra, úgy gondoltuk, hogy Hófehérke néven csinálunk egy kis céget. Hétfőn felmondok a munkahelyemen és beindulunk.

KOVÁCSFIÚ Rögtön földobom a talpam.

KOVÁCS Ez komoly?

KOVÁCSNÉ Annyira, hogy te is jössz takarítani, amíg nem találsz valami testhezállóbb állást magadnak. Keltenek az ügyes törpék.

KOVÁCS Na ne. Ezt nem teheted velem.

KOVÁCSNÉ Nézd, én arra tettem fogadalmat, hogy a feleséged leszek, arra nem, hogy kitaralok, mint egy stricit.

KOVÁCSFIÚ És ki lesz az ügyvezető?

KOVÁCSNÉ Természetesen én.

KOVÁCSFIÚ Te. Mindjárt elájulok.

KOVÁCSNÉ Felesleges, kisfiam. Inkább gondold át a tanulságot. Mindenki abból csináljon vállalkozást, amihez ért.

KOVÁCS Igaza van anyádnak.

KOVÁCSFIÚ Jaj apu, hagyd ezt, örökké visszhangzol, mint a tihanyi félsziget.

KOVÁCSNÉ Megbeszélhetjük, hogy egyik cégedet esetleg átvesszük. Persze felár nélkül.

KOVÁCSFIÚ Micsoda világ, a saját anyám akar ki semmizni.

KOVÁCSNÉ Na, ne csináld a műsort. És ha úgy gondold, munkát is tudok adni.

KOVÁCSFIÚ Hadd legyek én az ügyvezetőtök. Komoly gyakorlatom van.

KOVÁCSNÉ Nem kisfiam, az már be van töltve. Kétkézi munkára gondoltam.

KOVÁCSFIÚ Na nem. Hát azt azért mégsem.

KOVÁCSNÉ Ahogy akarod.

(Három cserkész bejön, egy fiú, két lány)

1.CSERKÉSZFIÚ Kezét csókolom. Kovács Vince forradalmárt keressük.

KOVÁCSFIÚ Aztán mi a fenét akartok, csak nem énekelni?

1.CSERKÉSZFIÚ Szeretnénk köszönteni, meg aztán a rajunk felvennie az nevét. Tetszik tudni amikor úttörők voltunk akkor is az ő nevét viseltük. Bevált, így aztán úgy gondoltunk minek változtassunk, nem igaz?

KOVÁCSNÉ *(Kovácsához)* Told ki nekik az öreget.

KOVÁCS *(Kovács bemegy az öreg szobájába és tolokocsin kitalja)*

(A cserkészek körbeállják és virágcsokrot adnak át nagyapának)

1.CSERKÉSZFIÚ Kedves Vince bácsi. A Mindszenthy József cserkészcsoport nevében szeretettel köszöntjük Önt, az 1956-os forradalom és szabadságharc hőseit és sok jó egészséget kívánunk. Kérem hallgassa meg Kistunyogi Dezső *Akkor jó a cserkész, ha vidám* című versét. „Száll az ének, száll az ének, Masíroznak a cserkészek, Zsíros kenyér a zsebükben, Boldogság van a szívükben...”

KOVÁCSFIÚ *(közbevág)* Na, elég ebből. Mi van még, gyerünk, aztán menjetek.

1.CSERKÉSZFIÚ Vince bácsi hozzájárul ahhoz, hogy felvegyük a nevét?

KOVÁCSFIÚ Hozzá, hozzá. Na, örültünk, szervusztok.

1.-2.-3.CSERKÉSZFIÚ Csokolom.

(Libasorban elmennek a cserkeszek)

KOVÁCS *(visszatolja nagyapót a szobájába)*

KOVÁCSNÉ Igazán kis aranyosak voltak, miért beszélte ilyen udvariatlanul velük.

KOVÁCSFIÚ Múltkor az úttörők, most meg a cserkészek. Vagy ezek is azok voltak? A franc sem tud kiigazodni már ebben az összekuszált országban.

KOVÁCSNÉ Hogy van a feleséged?

KOVÁCSFIÚ Egy hónap múlva szül, aztán se pénzem, se lakásom. Na, nekem ebből elég. Elmegyek és sétálok egyet. *(Kimegy)*

KOVÁCS *(Nagyapa szobájából kijön)* Az apád kekszet kér, meg sört.

KOVÁCSNÉ Már megegyeztünk, hogy a te apád, nem?

KOVÁCS Jól van, az én apám.

KOVÁCSNÉ Itt van keksz a fiókban.

KOVÁCS *(Megy a konyhába és előveszi a kekszet)* Sör van?

KOVÁCSNÉ Sör nincs. Vigyél neki szexlapot, attól gyorsan elalszik.

KOVÁCS Milyen a pulykacomb?

KOVÁCSNÉ Gyönyörű. Nem is értem, hogy eddig mi miért nem vettünk.

KOVÁCS Na ugye. A tévében is mondták, hogy a legjobb ízű, leggazdaságosabb hús, Amerikában ez olyan, mint nálunk a hizott liba. Ünnepi alkalomra csak ezt találják.

KOVÁCSNÉ Béla! Ne kerülgesd már megint a témát. *(Nyomatékkal)* Nem fogunk pulykát tenyészteni.

KOVÁCS Miért nem próbálhatom meg, csak egy párral. Ha bejön akkor ráérünk meggondolni.

KÖZÖS *(Beront, a hóna alatt a pulyka)* Kovács úr! Megvan a pulyka. Az ablakon beugrott a pincébe, elbújt, ott leltem rá.

KOVÁCSNÉ Miféle pulyka?

KOVÁCS Tényleg Közös úr, miféle pulyka?

KÖZÖS *(Kacsintgat Kovácsnak)* A pulyka. Tudja Kovács úr.

KOVÁCS Örülök, hogy vett pulykát Közös úr, de mi úgy döntöttünk, hogy nem veszünk. Mégse akkora üzlet. *(Közlebb megy Közöshöz)* Állítólag nem szereti a városi levegőt, bekékül tőle és annyi. A pincében tartja?

KÖZÖS Ott kéne?

KOVÁCS Szerintem ott.

KÖZÖS Jó, akkor ott tartom.

KOVÁCS Vigye csak le, majd segítem megnézni.

KÖZÖS Leviszem. *(kimegy)*

KOVÁCS Azért köszönöm, hogy megmutatta. Szép állat. Nagyon szép.

KOVÁCSNÉ Béla. Mit zagyváltatok ti itt össze-vissza?

KOVÁCS Semmit anyukám, semmit. Látod a részeges Közös tudja, hogy ez egy óriási üzlet, hát vett egy jószágot. Van esze, kipróbálja. Nekünk nincs eszünk, mi nem próbáljuk ki.

KOVÁCSNÉ Nagyon nem szeretném, ha a hátam mögött megint valamit kavargatnál.

KOVÁCS Hogy tételezhetsz föl ilyesmit rólam?

ADÓELLENŐR *(Belép a Tanácsnok, elegáns sötét ruhában)* Jó napot. Ez ugyebár a Kovácsok bété, a Kova bété, a Kovakó bété és a Kovacsek bété telephelye?

KOVÁCSNÉ *(Felismeri)* Tanácsnok úr. De régen láttuk. Csak nincs valami kedvező újság lakásügyben?

ADÓELLENŐR *(kihúzza magát)* Kérem. Én már nem vagyok Tanácsnok. Két hónapja a lakáshivatal megszűnt. Az APEH-hez kerültem és ezzel megtaláltam az igazi hivatásomat.

KOVÁCSNÉ Megszűnt. De sajnálom.

ADÓELLENŐR Azzal vádoltak meg, hogy nem volt dolgunk és én írtam az osztály pozitív munkájáról a dícsérő leveleket, önök is bizonyíthatnák, hogy ez nem igaz. Hát nem önök kérték, hogy hadd írhasák meg az igazságot?

KOVÁCSNÉ Szórol-szóra így igaz. Kiköveteltük, kedves tanács... adóellenőr úr.

ADÓELLENŐR Na, de hagyjuk azt a méltatlan múltat. Szeretnék a lakásba bejelentett gazdasági társaságok könyvelésébe bepillantani.

KOVÁCSNÉ Jaj, a fiúnk, aki csinálta ezeket, sajnos nemrég ment el hazulról. Nem gondoltuk, hogy ilyenkor, hétvégén tetszik kijönni.

KOVÁCS Nem tudhattuk.

ADÓELLENŐR A mi munkánkban nincsen sem ünnep, sem szabadnap. Éjjel, hajnalban, vagy akár télvíz idején rárepülünk az ügyekre.

KOVÁCSNÉ Megértem. Nagyon tiszteletre méltó.

KOVÁCS Igen. Tiszteletre méltó.

ADÓELLENŐR Pedig jó lett volna tisztán látni, mert kérem nem jöttek be az adóbevallások, és hónapok óta nem volt ÁFA-befizetés sem. Valami büzlik Dániában, ahogy mondani szokás.

KOVÁCSNÉ Kérem ne higgye. A fiam még gyakorlatlan, de ügyes.

KOVÁCS Így van.

ADÓELLENŐR Ez nem mentség.

(Kovács lány és Kovácsfiú bejönnek)

KOVÁCSLÁNY Győzi nagyon jól áll, öt százalékkal vezet. Apunak sajnos gyengék az esélyei, elhúztak tőle. *(Bemegy a fürdőbe)*

KOVÁCSNÉ *(Kovácsfiúhoz)* Gyere, gyere. Az adóellenőr úr téged vár.

KOVÁCSFIÚ Engem?

ADÓELLENŐR Igen. Na kérem. Egyszer, ami a leg-súlyosabb, nem küldtek be a Kovácsok bété tevékenységéről adóbevallást.

KOVÁCSFIÚ Azt a céget én több hónapja eladtam. *(Szekrényhez lép és elővesz papírokat)* Itt van a szerződés.

KOVÁCS Itt van, ni.

ADÓELLENŐR *(Átveszi, olvassa)* Aha, értem, majd utána nézek. De mi van többi cégével?

KOVÁCSFIÚ Azok, hogy úgy mondjam... pillanatnyilag nem működnek... Nincs bevétel.

ADÓELLENŐR Nem lett bejelentve a szüneteltetés, bár bevallást ilyen esetben is kell készíteni.

KOVÁCSFIÚ Elnézést, nem tudtam.

ADÓELLENŐR A tudatlanság nem mentesít. Meg kell bírságotnom.

KOVÁCSFIÚ Ezért?

ADÓELLENŐR Bizony.

KOVÁCSFIÚ Mennyire?

ADÓELLENŐR Ötven, száz, százötvenezer. Majd a főnök bent eldönti.

KOVÁCSNÉ *(közelebb lép az adóellenőrhöz)* Nézze adóellenőr úr. Nincs itt semmiféle sunyiság, mi egyszerűen csak maflák vagyunk ezekhez a bonyolult dolgokhoz. Adjon néhány napot és rendbe tesszük a dolgokat. Az egyik céget átvesszem én a fiamtól, a másik kettőt megszüntetjük. Legyen egy kicsit elnéző...

ADÓELLENŐR *(Közbevág)* Adóellenőrzésnél ilyen nem létezik.

KOVÁCSNÉ Jó, akkor segítőkész. Mi is megírtuk önek azt a dicsérő levelet, és ha kell írunk az APEH-főnököknek is.

ADÓELLENŐR Nem, nem. Azt ne. Isten őrizz.

KOVÁCSNÉ Három nap múlva felkeressük a hivatalban és bemutatjuk, hogy mindent rendeztünk.

KOVÁCS Rendezünk mindent...

KOVÁCSNÉ *(Rászisszen Kovácsra)* Csönd.

ADÓELLENŐR Nem szívesen teszem, de... jól van. Rendben.

KOVÁCSNÉ Ma kaptunk Amerikából füstölt pulykacombot, adhatok kettőt? Nem ajándékba, csak hogy megkóstolja.

ADÓELLENŐR Mi semmit nem fogadhatunk el.

KOVÁCSNÉ Tudom. Mondom, nem ajándék. Kóstoló. Vagy azt is tiltják a szabályok?

ADÓELLENŐR Az így nincsen leírva.

KOVÁCSNÉ Na látja. *(Belép a konyhába és papírba, nejlonszatyorba tesz két combot)* Meglátja milyen finom. Egészségükre. *(Átadja)*

ADÓELLENŐR *(Húzódozva)* Csak kóstolásra,... de tényleg.

KOVÁCSNÉ Keresni fogjuk. És köszönöm.

ADÓELLENŐR *(Indul kifelé)* Rendben. Minden jót. *(Kimegy)*

KOVÁCSLÁNY *(Kijön a fürdőből, a markában papírköteg)* Megvártam amíg elmegy ez a hólyag. Na, én is elhúzok. Nem jössz bratyó, izguljunk együtt a jövőnkért.

KOVÁCSFIÚ A te jövődért. Áh. Elment a kedvem az élettől.

KOVÁCSLÁNY *(Indul kifelé)* Na, kívánjatok sok kutyakakit.

KOVÁCSFIÚ A tied.

KOVÁCSLÁNY Sz'asztok. *(Elrohan)*

KOVÁCSNÉ *(Kovácsfiúhoz)* Hétfőn elmegyünk egy ügyvédhez és átíratjuk az egyik céget, a többit megszüntesd meg.

KOVÁCSFIÚ Oké.

KOVÁCS Egy bétét meg kellene hagyni, mert ha összejönne a pulykázás, akkor azt meg én venném át.

KOVÁCSNÉ Ne idegelj. Megmondtam, hogy nem pulykázunk. Ha mégis összejönne akkor az én bétémben megoldjuk azt is.

KOVÁCS Egy takarítónői egyletben?

KOVÁCSNÉ Ott.

KOVÁCSFIÚ Apa, hagyd a fenébe.

KOVÁCS Hagyom. Rendben van, hagyom. Majd a Közös megcsinálja az ötletemet, aztán jól kiröhög. A pulykája már megvan.

KOVÁCSNÉ Hadd legyen. *(A konyhába megy a csinálnál a vacsorát)*

RENDŐR *(Bejön)* Jó napot kívánok. Kovács Vince ügyvezető igazgató urat keresem. Kovácsok bété.

KOVÁCS Bent van a szobájában.

RENDŐR Kérem szíveskedjék elővezetni.

(Kovács bemegy a szobába)

KOVÁCSFIÚ Mi történt?

RENDŐR Ne tessék türelmetlenkedni, mindent szépen sorjában. Előbb ellenőrizzük a személyazonosságot. *(Kovács tolókokcsiban kitolja nagyapát)*

RENDŐR Na, kérem. Ön Kovács Vince személyesen, Nóbel Alfréd utca 37. III. emelet telephellyel?

KOVÁCS *(Kijön a konyhából)* Ő hát.

RENDŐR Nem önre irányult a kérdés. Szóval?

NAGYAPA Én.

RENDŐR Ön a Kovácsok bété ügyvezető igazgatója?

NAGYAPA Nem tudom.

KOVÁCSFIÚ Igen, ő.

RENDŐR Szíveskedjék személyi igazolvánnyal hitelesíteni magát.

NAGYAPA Nem tudom.

KOVÁCSNÉ *(Kovácsfiúhoz)* Hol van nagypapa igazolványa. Nálad volt legutóbb.

KOVÁCS Nálad bizony.

KOVÁCSFIÚ Itt van. Mindjárt. *(Rohangál, keresi, végül megtalálja és átadja a rendőrnek)* Tessék.

RENDŐR Első felülvizsgálatra tekintve, ez öt éve lejárt. Fénykép stimmel, név azonos, személyi igazolvány száma megegyezik. Ő az. Na kérem. Kovács Vince, Ont a Kovácsok bété ügyvezető igazgatóját ezennel letartóztatom, többrendbeli...

KOVÁCSNÉ Mit mond?

KOVÁCS Mit beszél?

RENDŐR *(Feddőn rájuk néz)* Nem fejeztem be... többrendbeli csalás, sikkasztás, okíráthamisítás, tiltott leánykereskedelem elkövetése tárgyában.

KOVÁCSNÉ Csalás?

KOVÁCS Sikkasztás?

KOVÁCSFIÚ Leánykereskedelem? A nagypapa?

RENDŐR Úgy van.

KOVÁCSFIÚ De hiszen ezt a céget mi eladtuk.

RENDŐR Ahogy mondja. Eladták ukránoknak, csak az ügyvezető igazgató ő maradt.

KOVÁCSFIÚ *(Fejéhez kap)* Atyaúristen.

KOVÁCSNÉ Miféle sikkasztás történt?

RENDŐR A nyomozás miatt nem beszélhetek. Annyit mondok, hogy százmillió forintért vásároltak árut, aztán nem fizettek. A bevétel meg eltűnt. Meg az ukránok is.

RENDŐR *(Nagyapához)* Kovács Vince, megértette a vádat?

NAGYAPA Mikulás.

RENDŐR *(A többiekhez)* Látják, még jelszó is volt. Na kérem. Van mondanivalója?

NAGYAPA Kecs.

RENDŐR Ukránul nem tudok, sajnós. *(Papírból nehézkesen olvassa)* Figyelmeztetem, bármit mond az felhasználható ön ellen. *(Elteszi a papírt)* Na kérem, nem szívesen teszem, de meg kell bilincselnem. *(Előveszi és rákattintja a csuklójára)*

KOVÁCSNÉ Azt talán mégsem kellene.

RENDŐR A szabályzat, kérném tisztelettel. A szabályzat. *(Indul kifelé)*

KOVÁCSNÉ *(Utána szól)* Szereti a kekszet, a sört, meg a pikk szalámit. Pelenkázni kell és legyen kéznél mindig egy kacska. Szeret olvasni, imádja a szexlapokat.

RENDŐR Megoldjuk, kérem szépen. Szolgálunk és védünk. *(Távoznak)*

(Elsötétedik a színpad)

8.(ZÁRÓ)JELENET

(Reggel van. A nappali közepén nagypapa a tolészékben, alszik. Csend van)

KOVÁCSNÉ *(Hálóingben kilép a második szobából)* Ez meg mikor került ide? *(Konyhába megy és reggelit kezd készíteni)*

KOVÁCS *(Pizsamában kilép a második szobából, be-megy a WC-be)*

KOVÁCSFIÚ *(Pizsamában kijön nagypapa szobájából és a konyhába megy)* Nagypapa hogy került vissza?

KOVÁCS *(Kiszól a WC-ből)* Visszahozták. Én engedtem be. *(Zuhog a víz, majd kilép, a konyhába megy)* Eléggé elhagyta magát.

KOVÁCSNÉ Vasárnap van, még szunyókálhatnak egy kicsit.

KOVÁCSFIÚ Anya. Akkor hétfőn elmegyünk az ügyvédhez.

KOVÁCSNÉ Ei kell mennünk, nem?

KOVÁCSFIÚ De.

KOVÁCSNÉ *(Férjéhez)* Te meg nézz be a Munkaügyi Hivatalba. Hátha tudnak ajánlani valamit.

KOVÁCS Jól van.

(Kovács lány és Albérlő letörtten bejönnek)

KOVÁCSLÁNY Sz'asztok. *(A kabátját felakasztja a fogasra)*

ALBÉRLŐ Jó reggelt. *(Megy be a fürdőbe, magára rántja a függönyt)*

KOVÁCSFIÚ Na mi lett az eredmény?

KOVÁCSLÁNY Elbuktuk. Hajnali kettőig vezetett Győzi, aztán a peremkerületi körzetekben lekörözték.

KOVÁCSFIÚ Ki nyert?

KOVÁCSLÁNY *(Leül a nappaliban)* Valami tanár. Nem ismerem. A gimiben tanít.

KOVÁCSFIÚ Megint egy tanár. A francba.

KOVÁCSNÉ Mi bajod a tanárokkal?

KOVÁCS Tényleg. Mi?

KOVÁCSFIÚ Vagy tanár, vagy jogász. A város élére végre gazdasági szakember kellene.

KOVÁCS Csodát egyik sem tudna csinálni.

KOVÁCSFIÚ Azt nem. De egy ilnen legalább megpróbálná.

KOVÁCSNÉ *(Kiszól a nappaliba)* Egész éjjel fent voltai. Feküdj le.

KOVÁCSLÁNY Úgysem tudnék elaludni. Teljesen kivan a gyomrom.

KOVÁCSNÉ Akkor csak szenvedj.

KOVÁCSLÁNY Nagypapa hova készül?

KOVÁCSNÉ Sehova. Hajnalban hozták vissza a rendőrök.

KOVÁCSLÁNY Rendőrök?

KOVÁCSNÉ Nem érdekes. Tévedés volt.

(Rövid csend)

KOVÁCSLÁNY Ja, majd elfelejtettem. Apát megválasztották városi képviselőnek.

(Rövid csend)

(Felemeli a hangját) Nem hallottátok mit mondtam? A-p-á-t megválasztották.

KOVÁCS *(Kiszalad a konyhából a nappaliba)* Ug-ratsz, kislányom?

KOVÁCSLÁNY Van is kedvem? Éjfélkor már tudtuk. A mai városi újság már le is hozta.

KOVÁCS Komolyan monddod? Én ezt nem tudom elhinni.

KOVÁCS LÁNY Pedig így van.

KOVÁCSFIÚ *(Oda siet az apjához)* Apa gratulálok.

KOVÁCSNÉ Na jól van, én is örülök, de nehogy azt hidd, hogy dolgoznod már nem is kell. Amit ott adnak, abból a kis pénzből nem lehet megélni.

KOVÁCS *(Esetlenül)* És kislányom, most mit kell tennem? Hova menjek?

KOVÁCSLÁNY Semmit, majd kiértésítenek.

KOVÁCSNÉ *(Kiszól a nappaliba)* Gyertek reggelizni. *(Kovács és Kovácsfiú kimennek a konyhába és leülnek az asztalhoz, Kovács lány elterül a fotelban)*

KOVÁCSNÉ Nem várok tovább. Bevasalom ezen az éhenkórászon az albérleti díjat.

KOVÁCSLÁNY *(Erőtlen a hangja)* Jaj, anyu. Neki köszönhetjük, hogy apa képviselő lett. Nem lehetsz ilyen hálátlan.

KOVÁCS *(Egyszerre határozott lesz a hangja)* Így van. Kenyeret kérek, meg vajkrémet. Hol van a só? A francba, de forró a tea.

KOVÁCSNÉ Mit pattogsz, itt mint egy töketlen bolha?

KOVÁCS A jövőben több tiszteletet várok el mindenkitől.

KOVÁCSNÉ Le ne térdeljek? Méltóságos úrnak ne szólítsalak?

KOVÁCS Túlzásba azért nem kell vinni.

(A nappali ablakában megjelenik Közös, a kezében a pulyka)

KÖZÖS *(Visszafogottan szólítgatja)* Kovács úr! Kovács úr! Jöjjön közelebb.

KOVÁCSNÉ Nézd már meg mit akar?

KOVÁCS *(Felugrik és nappali közepéig siet)* Mi van? Mi történt?

KÖZÖS Nem etettük, aztán megdöglött a pulyka. Mit csináljak vele?

KOVÁCS Ássa el.

KÖZÖS Nem tömetjük ki?

KOVÁCS Á, dehogy. Ássa el. *(Visszamegy a konyhába)*

(Közös eltűnik a pulykával)

KOVÁCSNÉ Mit akart?

KOVÁCS Csak gratulált. Már az egész város tudja, hogy megválasztottak.

(Lassan elsötétül a kép, csak nagypapa körül erősödik föl egy fényudvar. Lenyaklik a feje.)

NAGYAPA *(Karján egy öreg hölgygel, mindketten elegánsan kiöltözve belépnek a szobába. Köhéccsel, erre figyelnek föl a többiek)*

KOVÁCSNÉ Atyaúristen, az öregről teljesen megfeledkeztünk. Nézzétek, nem becsajozott? Hol a fenében járt?

Lackner László Négy lábú pulyka című drámája a 70. oldal 2. hasábjának alulról a 7. sorával befejeződik. Az utána következő hét sor azt jelzi, hogy a szerző az egyes figurák formálása során többféle variációban is gondolkodott.

A 71. oldal tetején a dráma cím és alcím változatait tettük közzé.

NAGYAPA Szavazás.

(Nagyapa és öreg hölgy kimennek)

VÁLTJUK A RENDSZERT

KÖNNYED JELENETEK HALÁLOSAN KOMOLY
ÉLETÜNKBŐL

KOVÁCCSALÁD
MEGSZÁLLOTTAN VÁLTJUK A RENDSZERT

(FÜGGÖNY)

Mócsi Ferenc

VAN KIÉRDEMELT

„Dont' be affraid to suffer.”

(M. Rilke)

van kiérdemelt szenvedés mely nyugtat
és újabb bűnökkel legyez
félni csak az igazat kell
nehéz ezen a földön minden
a tudattól kezdve a ránkboruló égboltozatig
nincs egy kis rés a nehézség levezetésére
egyébként a várakozás páncélja sem könnyű

állandó harcban az elmúlással
a kegyetlen kegyet osztogató halállal

vélt megváltással
csak amiről tudomásunk van
annak van súlya
amit nem érzékelünk
arról nem is kell tudnunk
tán a felhőtlen felelősség
a fészkekből kiesett madárfióka szabadesése
szemedből fellobbanó láng melege
az öröm szárnybontogatása
az ígéret még beválthatósága

és ne okozzon többé fájdalmat a hiány...

